

WZÓR WNIOSKU O DOFINANSOWANIE

INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ/INWESTYCJE PRODUKCYJNE

PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2014-2020

PRIORYTET: II. Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu

DZIAŁANIE: 2.4 Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna

Tytuł projektu	Max.255 znaków
-----------------------	----------------

Informacje ogólne:

Niniejsza instrukcja jest instrukcją sektorową, stanowiącą uszczegółowienie Instrukcji do wypełnienia formularza wniosku o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ 2014-2020). Adresowana jest do potencjalnych beneficjentów POLiŚ 2014-2020 działania 2.4 *Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna* i ma na celu pomóc beneficjentom w poprawnym wypełnieniu formularza wniosku o dofinansowanie. Zawiera wymogi ogólne dot. sposobu wypełnienia wniosku oraz wymagania szczegółowe związane ze specyfiką projektów dofinansowywanych w ramach II osi priorytetowej POLiŚ. Niniejsza instrukcja i formularz wniosku o dofinansowanie (odpowiadający, co do zasady, załącznikowi II do *Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/207 z dn. 20 stycznia 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdania z postępów, formatu dokumentu służącego przekazywaniu informacji na temat dużych projektów, wzorów wspólnego planu działania, sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia”, deklaracji zarządczej, strategii audytu, opinii audytowej i sprawozdania z kontroli oraz metodyki przeprowadzania analizy kosztów i korzyści, a także zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” Dz. U. UE L 38/1 z 13.2.2015) są właściwe zarówno dla projektów dużych, jak i projektów nie zaliczanych do dużych w rozumieniu art. 100 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z późniejszymi zmianami, Dz. U. UE L 347/320 z 20.12.2013 (dalej Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)*.*

Instrukcja została skonstruowana w formie komentarzy do poszczególnych punktów formularza wniosku o dofinansowanie (dalej wniosek) i wkomponowana w ten formularz. Oznacza to, że zawiera ona w sobie nie tylko instrukcję (tj. wykładnię poruszonych zagadnień, wymagania), ale również sam formularz wniosku.

Potencjalny beneficjent zobowiązany jest przedłożyć instytucji przyjmującej wnioski o dofinansowanie jeden egzemplarz papierowej wersji formularza wniosku o dofinansowanie wraz z wymaganymi załącznikami oraz tożsamą wersję elektroniczną formularza wniosku wraz z załącznikami. Wszystkie wymagania dotyczące formy i sposobu złożenia wniosku o dofinansowanie oraz załączników określa regulamin konkursu (dotyczy projektów konkursowych).

Ewentualne kopie załączników muszą być poświadczane za zgodność z oryginałem w następującej formie:

- w przypadku, gdy dokument posiada ponumerowane strony, na pierwszej stronie kopii powinna znaleźć się adnotacja „za zgodność z oryginałem od strony... do strony...” oraz czytelny podpis lub pieczęćka imienna i parafa osoby podpisującej wniosek lub innej osoby posiadającej upoważnienie do potwierdzenia zgodności dokumentów z oryginałem (pisemne upoważnienie dla takiej osoby dołączane jest do wniosku);
- w sytuacji, w której dokument nie posiada numeracji stron, poświadczona „za zgodność z oryginałem” musi być każda strona dokumentu, w sposób analogiczny jak w tiret powyżej.

Na żądanie właściwej instytucji wnioskodawca jest zobowiązany przedstawić oryginały ww. dokumentów do wglądu lub kopię poświadczoną za zgodność z oryginałem przez osobę/osoby

upoważnioną/upoważnione do reprezentowania beneficjenta.

Wersja elektroniczna dokumentacji aplikacyjnej powinna spełniać następujące warunki:

- pliki powinny być uporządkowane i podzielone na katalogi (osobno wnioski, osobno załączniki);
- nazwy plików oraz katalogów powinny wskazywać na ich zawartość i nie mogą zawierać polskich znaków;
- obrazy (mapy, zdjęcia, skany, etc.) powinny być czytelne i zapisane w formacie jpg lub, ewentualnie, pdf, natomiast tabele/modele finansowe w formacie xls,xlsx, xlsx lub xlsb (arkusze kalkulacyjne muszą mieć odblokowane formuły, aby można było prześledzić poprawność dokonanych wyliczeń);
- wersja elektroniczna wniosku i jej opakowanie powinny być opisane;
- dokumentacja w wersji elektronicznej (kopie wniosku o dofinansowanie, skany załączników) powinny być poświadczane za zgodność z oryginałem według zasad opisanych powyżej.

Dane ekonomiczne i finansowe oraz dane dotyczące wskaźników monitorowania projektu należy przedstawić z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku (w uzasadnionych przypadkach wartości wskaźników monitorowania projektu można przedstawiać z dokładnością do pełnych liczb jeśli tego wymaga przejrzystość prezentacji danych lub wynika to z metodologii wyliczania wartości wskaźnika).

Wszystkie dane finansowe zawarte we wniosku powinny być wyrażone w PLN.

Wszystkie pola wniosku właściwe w przypadku danego sektora/typu beneficjenta/typu projektu powinny być wypełnione. W przypadku, gdy jakieś zagadnienie nie dotyczy danego typu projektu bądź beneficjenta, zostało to wyraźnie wskazane w niniejszej instrukcji sektorowej.

Wniosek i inne dokumenty towarzyszące powinny być wypełnione w języku polskim. W poszczególnych polach wniosku instrukcja przewiduje ograniczenia co do liczby znaków. Limit długości wyrażony w znakach należy rozumieć jako znaki wraz ze spacjami i znakami interpunkcyjnymi.

Szczegółowych informacji na temat sposobu wypełniania poszczególnych pól formularza wniosku o dofinansowanie udziela, co do zasady instytucja organizująca konkurs, tj. Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych.

Instrukcja:

W polu *Tytuł projektu* należy podać tytuł projektu, mając na uwadze, że tytuł powinien być zrozumiały i odpowiednio syntetyczny (ograniczenie liczby znaków do 255). Należy też mieć na uwadze, że tytuł projektu będzie w przyszłości często wykorzystywany przez beneficjenta, m.in. do celów promocyjnych - tablice informacyjne/pamiątkowe, materiały informacyjne, informacje zamieszczane w Internecie.

Tytuł projektu powinien, w sposób nie budzący wątpliwości obrazować zadania planowane do realizacji na określonym terytorium w ramach projektu.

SPIS TREŚCI

A.	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ PROJEKTU	5
B.	OPIS INWESTYCJI I JEJ LOKALIZACJI; WYJAŚNIENIE NA TEMAT ZGODNOŚCI INWESTYCJI Z ODPOWIEDNIMI OSIAMI PRIORYTETOWYMI PROGRAMU OPERACYJNEGO LUB PROGRAMÓW OPERACYJNYCH ORAZ PRZEWIDYWALNEGO WKŁADU INWESTYCJI W REALIZACJĘ SZCZEGÓŁOWYCH CELÓW TYCH OSI PRIORYTETOWYCH ORAZ PRZEWIDYWANEGO WKŁADU W ROZWÓJ SPOŁECZNO - GOSPODARCZY	8
C.	KOSZT CAŁKOWITY I KOSZT KWALIFIKOWALNY	15
D.	PRZEPROWADZONE STUDIA WYKONALNOŚCI, W TYM ANALIZY WARIANTÓW I ICH WYNIKI	25
E.	ANALIZA KOSZTÓW I KORZYŚCI, W TYM ANALIZA EKONOMICZNA I FINANSOWA, ORAZ OCENA RYZYKA.....	25
F.	ANALIZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, Z UWZGLĘDNIENIEM POTRZEB DOTYCZĄCYCH PRZYSTOSOWANIA SIĘ DO ZMIANY KLIMATU I ŁAGODZENIA ZMIANY KLIMATU, A TAKŻE ODPORNOŚCI NA KLĘSKI ŻYWIOŁOWE -	25
G.	PLAN FINANSOWY UWZGLĘDNIAJĄCY CAŁKOWITĄ PRZEWIDYWANĄ KWOTĘ ŚRODKÓW FINANSOWYCH I PRZEWIDYWANE WSPARCIE Z FUNDUSZY, EBI I WSZYSTKICH POZOSTAŁYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA, WRAZ ZE WSKAŹNIKAMI RZECZOWYMI I FINANSOWYMI STOSOWANYMI W CELU MONITOROWANIA POSTĘPÓW, Z UWZGLĘDNIENIEM STWIERDZONYCH RODZAJÓW RYZYKA	48
H.	HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU	55
I.	DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE.....	58
J.	CZY PROJEKT PODLEGA PROCEDURZE PRAWNEJ W ZWIĄZKU Z BRAKIEM ZGODNOŚCI Z PRAWEM UNIJNYM?	60
K.	CZY PRZEDSIĘBIORSTWO BYŁO LUB JEST OBJĘTE PROCEDURĄ ODZYSKIWANIA WKŁADU UNIJNEGO W NASTĘPSTWIE PRZENIESIENIA DZIAŁALNOŚCI PRODUKCYJNEJ POZA OBSZAR OBJĘTY PROGRAMEM?	61
L.	UDZIAŁ INICJATYWY JASPERS W PRZYGOTOWANIU PROJEKTU.....	61
M.	STATUS PROJEKTU W ODNIESIENIU DO ART. 102 <i>ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013</i>	61
N.	PODSUMOWANIE ZMIAN WPROWADZONYCH DO FORMULARZA WNIOSKU W PRZYPADKU DUŻEGO PROJEKTU PODLEGAJĄCEGO MODYFIKACJI	61
O.	POTWIERDZENIE PRZEZ WŁAŚCIWY ORGAN KRAJOWY	61
P.	ZAŁĄCZNIKI	62

A. PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ PROJEKTU

A.1 Instytucja odpowiedzialna za wniosek (tj. instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca)

A.1.1	Nazwa:	Max. 200 znaków
A.1.2	Adres:	Max. 400 znaków
A.1.3	Imię i nazwisko osoby wyznaczonej do kontaktów:	Max. 200 znaków
A.1.4	Stanowisko osoby wyznaczonej do kontaktów:	Max. 200 znaków
A.1.5	Telefon/Fax:	
A.1.6	Adres e-mail:	Max. 100 znaków

Instrukcja:

Instytucją odpowiedzialną za wniosek jest właściwa instytucja wdrażająca - dane tej instytucji powinny zostać wskazane w punkcie A.1.1 – A.1.2. W punkcie A.1.3 należy podać imię, nazwisko a w punkcie A.1.4 pełnią funkcję osoby wyznaczonej do kontaktów oficjalnych i reprezentującej instytucję w zakresie spraw związanych z wnioskowaniem o dofinansowanie.

A.2 Podmiot¹ odpowiedzialny za realizację projektu (beneficjent²)

A.2.1	Pełna nazwa, NIP, REGON:	Max. 200 znaków
A.2.2	Forma prawna:	
A.2.3	Adres:	Max. 400 znaków
A.2.4	Imię i nazwisko osoby wyznaczonej do kontaktów:	Max. 200 znaków
A.2.5	Stanowisko osoby wyznaczonej do kontaktów:	Max. 200 znaków
A.2.6	Telefon/Fax:	
A.2.7	Adres e-mail:	Max. 100 znaków
A.2.8	Imię i nazwisko osoby wyznaczonej do kontaktów roboczych:	Max. 200 znaków

¹ Jeśli za realizację projektu odpowiedzialny jest więcej niż jeden podmiot, należy uwzględnić informacje o beneficjencie wiodącym, pozostali będą wymienieni w punkcie A.5.

² W przypadku projektu Partnerstwa Publiczno-Prywatnego, w którym partner prywatny zostanie wybrany po zatwierdzeniu projektu i będzie beneficjentem zgodnie z art. 63 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, w tej sekcji należy przedstawić informacje na temat podmiotu prawa publicznego inicjującego daną operację (tj. instytucji zamawiającej).

A.2.9	Stanowisko osoby wyznaczonej do kontaktów roboczych:	Max. 200 znaków
A.2.10	Telefon/Fax/email: osoby wyznaczonej do kontaktów roboczych	

Instrukcja:

Beneficjent to podmiot, który jest stroną umowy o dofinansowanie projektu. W przypadku, gdy beneficjent upoważnia inny podmiot do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych lub planuje uznać za kwalifikowalne wydatki, które zostały już poniesione przez inny podmiot, dane takiego podmiotu nie są umieszczane w punkcie A.2, lecz należy je umieścić w punkcie A.5, zgodnie z instrukcją do tego punktu. Punkt A.2.1 – nazwa wpisana we wniosku musi być zgodna ze stanem faktycznym i z danymi aktualnego dokumentu rejestrowego. Beneficjent wpisuje swoją pełną nazwę zgodnie z Krajowym Rejestrem Sądowym (KRS) lub innym rejestrem, w którym jest zarejestrowany, a obok w tym samym wierszu (o ile właściwe) Numer Identyfikacji Podatkowej (NIP) oraz numer w Rejestrze Gospodarki Narodowej (REGON). W przypadku samorządów terytorialnych beneficjentem jest gmina (lub odpowiednio miasto, powiat, itp.), a nie np. urząd miasta, prezydent miasta, wójt gminy. Numer Identyfikacji Podatkowej musi więc także dotyczyć gminy (lub odpowiednio miasta, powiatu, etc.). W punkcie A.2.2 należy również podać formę prawną danego podmiotu zgodnie z danymi w rejestrze REGON. Punkt A.2.3 – należy wpisać adres siedziby zarządu bądź władz (kierownictwa) beneficjenta (województwo, powiat, miasto, gmina, kod pocztowy, ulica, nr budynku, nr lokalu). Punkty A.2.4 – A.2.6 – należy podać dane kontaktowe do osoby (osób) wyznaczonej w instytucji beneficjenta do kontaktów oficjalnych w sprawach dotyczących projektu (osoba uprawniona do reprezentacji beneficjenta w zakresie wnioskowania o dofinansowanie, tj. do złożenia wniosku o dofinansowanie i podpisania umowy o dofinansowanie). W punkcie A.2.4 należy wpisać imię i nazwisko, a w punkcie A.2.5 pełnioną funkcję. W punktach A.2.8 – A.2.10 należy podać dane kontaktowe osoby (osób) wyznaczonej do kontaktów roboczych (osoba ta powinna posiadać dużą wiedzę merytoryczną na temat tego projektu). Informacje o wszystkich zmianach w zakresie punktów A.2.4 – A.2.10 powinny być niezwłocznie przekazane przez beneficjenta do instytucji odpowiedzialnej za wniosek (vide punkt A.1).

A.3 Szczegółowe informacje na temat przedsiębiorstwa (wypełniane tylko w przypadku inwestycji produkcyjnych) – nie dotyczy działania 2.4.

A.4 Potencjał podmiotu odpowiedzialnego za realizację projektu – w odniesieniu do jego zdolności technicznej, prawnej, finansowej i administracyjnej³.

A.4.1 Potencjał techniczny (należy co najmniej przedstawić ogólny zarys wiedzy fachowej wymaganej w celu realizacji projektu oraz podać liczbę pracowników dysponujących taką wiedzą, którzy są zatrudnieni w organizacji i przydzieleni do danego projektu).

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

Należy wykazać, że podmiot odpowiedzialny za realizację projektu dysponuje wiedzą niezbędną do realizacji projektu. Ponadto należy wskazać, że podmiot odpowiedzialny za realizację projektu

³W przypadku projektów Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP), gdy partner prywatny nie został jeszcze wybrany należy podać minimalne kryteria kwalifikacji wstępnej w ramach procedury przetargowej, oraz uzasadnienie tych kryteriów. We wniosku należy również przedstawić opis wszystkich ustaleń wdrażanych w celu przygotowania i monitorowania projektu PPP oraz zarządzania nim.

posiada odpowiednią komórkę organizacyjną/zespół/współpracujących ekspertów (lub deklaruje, że taka kadra zostanie zatrudniona) posiadających odpowiednią wiedzę w zakresie realizacji i rozliczania projektów współfinansowanych środkami UE oraz konieczną wiedzę specjalistyczną w zależności od specyfiki projektu (np. wiedza, doświadczenie i umiejętność realizacji projektów obejmujących m.in. prace budowlane o określonym charakterze i skali lub znajomość tematyki przyrodniczej z dziedziny objętej wnioskiem lub pokrewnej, doświadczenie w prowadzeniu prac np. dotyczącej inwentaryzacji gatunku).

A.4.2 Potencjał prawny (należy co najmniej wskazać status prawny beneficjenta pozwalający mu na realizację projektu oraz zdolność beneficjenta do podejmowania w razie potrzeby czynności prawnych).

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

Należy wykazać, że instytucja odpowiedzialna za realizację projektu posiada status prawny adekwatny do realizowanego projektu i umożliwiające podejmowanie czynności prawnych niezbędnych do realizacji inwestycji.

A.4.3 Potencjał finansowy (należy co najmniej potwierdzić zdolność finansową podmiotu odpowiedzialnego za realizację projektu, aby wykazać, że oprócz innych realizowanych przez niego działań jest on w stanie zagwarantować płynność w zakresie odpowiedniego finansowania projektu w celu zapewnienia jego odpowiedniej realizacji i dalszego funkcjonowania).

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

Należy wykazać, że instytucja odpowiedzialna za realizację projektu ma zapewnione środki na realizację i późniejsze funkcjonowanie projektu zgodnie z jego założeniami i przeznaczeniem w trakcie okresu trwałości projektu. W tym kontekście należy wziąć pod uwagę także inne działania, na których realizację instytucja będzie musiała przeznaczyć odpowiednie środki. Odnosząc się do potencjału finansowego można powołać się na różne, właściwe dla danego beneficjenta, dokumenty finansowe w tym sprawozdania finansowe za ostatnie 3 lata obrotowe, wskazujące na wyniki finansowe oraz potwierdzające płynność finansową i uwzględnienie w planach finansowych dodatkowych obciążeń wynikających z realizacji projektu. W przypadku podmiotów, które na etapie składania wniosku o dofinansowanie nie posiadają zatwierdzonych planów finansowych informacje w niniejszym punkcie mogą opierać się na prognozie.

A.4.4 Potencjał administracyjny (należy co najmniej wskazać projekty finansowane przez UE lub podobne projekty zrealizowane w ciągu ostatnich dziesięciu lat oraz, w przypadku braku takich przykładów, wskazać, czy uwzględniono potrzeby w zakresie pomocy technicznej; należy odnieść się do ustaleń instytucjonalnych, takich jak istnienie jednostki realizującej projekt posiadającej zdolność do wdrożenia i realizacji danego projektu oraz, w miarę możliwości, przedstawić proponowany schemat organizacyjny dotyczący wdrażania i realizacji).

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

Należy wykazać, że instytucja odpowiedzialna za realizację projektu posiada odpowiedni potencjał administracyjny pozwalający na sprawną realizację projektu. W niniejszym punkcie należy odnieść się do umów/uzgodnień instytucjonalnych koniecznych do realizacji projektu. Należy także odnieść się do już zrealizowanych projektów współfinansowanych środkami UE lub z innych źródeł zewnętrznych lub/i krajowych. Odnosząc się do takich projektów należy określić ich liczbę, podać tytuły, źródła finansowania oraz kwotę pozyskanego dofinansowania ze środków UE lub innych źródeł. W przypadku instytucji, które zrealizowały dużą liczbę projektów należy wskazać tylko najważniejsze projekty a dodatkowo podać liczbę wszystkich zrealizowanych projektów oraz podać łączną kwotę pozyskanego dofinansowania.

A.5 Informacje na temat wszelkich planowanych i ewentualnie przyjętych istotnych ustaleń instytucjonalnych ze stronami trzecimi dotyczących realizacji projektu oraz skutecznego funkcjonowania infrastruktury projektu

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W tej części formularza wniosku należy wskazać czy realizacja projektu wymaga istotnych uzgodnień instytucjonalnych ze stronami trzecimi – np. upoważnienia do ponoszenia wydatków. Należy opisać, czy wymagane ustalenia zostały już przyjęte czy też są planowane. W uzupełnieniu do pkt. A.2, jeśli za realizację projektu odpowiedzialny jest więcej niż jeden podmiot, należy uwzględnić informacje o wszystkich beneficjentach realizujących projekt razem z beneficjentem wiodącym wskazanym w pkt. A.2.

A.5.1 Należy szczegółowo opisać, w jaki sposób infrastruktura będzie zarządzana po zakończeniu projektu (tj.nazwa operatora, metoda wyboru– zarządzanie publiczne, koncesja, rodzaj umowy, itp...)

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W tej części formularza wniosku należy opisać strukturę organizacyjną projektu po jego realizacji, tj. wskazać podmiot odpowiedzialny za zarządzanie wytworzonymi w ramach projektu środkami trwałymi, opisać mechanizm prawny regulujący to zarządzanie oraz sposób finansowania, rozliczeń związanych z kosztami zarządzania i korzystania z ww. środków.

W przypadku, gdy w projekcie nie powstaje infrastruktura i nie będzie wytworzony majątek, lecz utrzymanie efektów projektu wymaga nakładów finansowych oraz podejmowania pewnych działań, należy również odnieść się do tego aspektu w niniejszym punkcie.

B. OPIS INWESTYCJI I JEJ LOKALIZACJI; WYJAŚNIENIE NA TEMAT ZGODNOŚCI INWESTYCJI Z ODPOWIEDNIMI OSIAMI PRIORYTETOWYMI PROGRAMU OPERACYJNEGO LUB PROGRAMÓW OPERACYJNYCH ORAZ PRZEWIDYWALNEGO WKŁADU INWESTYCJI W REALIZACJĘ SZCZEGÓŁOWYCH CELÓW TYCH OSI PRIORYTETOWYCH ORAZ PRZEWIDYWANEGO WKŁADU W ROZWÓJ SPOŁECZNO - GOSPODARCZY

B.1 Program operacyjny i priorytet

Nr CCI Programu Operacyjnego:	Priorytet Programu Operacyjnego:
CCI 2014PL16M1OP001	<i>Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko</i>

B.1.1 Czy projekt jest zawarty w wykazie dużych projektów programu operacyjnego?⁴ – **nie dotyczy działania 2.4.**

⁴ Zgodnie z wymogiem określonym w art. 102 ust. 5 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.*

B.2. Kategoryzacja działań związanych z projektem⁵

	KOD	WARTOŚĆ			WARTOŚĆ PROCENTOWA
		FUNDUSZ SPÓJNOŚCI	EFRR REGIONY SŁABIEJ ROZWINIĘTE	EFRR REGIONY LEPIEJ ROZWINIĘTE	
B.2.1. Kod (-y) klasyfikacji wg kryterium zakresu interwencji (Należy podać więcej niż jeden, jeśli zgodnie z wyliczeniem proporcjonalnym właściwych jest kilka zakresów interwencji oraz przyporządkować wartość w zależności od rodzaju funduszu)					
B.2.2. Kod klasyfikacji wg kryterium formy finansowania (W przypadku gdy właściwy jest więcej niż jeden kod należy wskazać wszystkie i określić ich udział procentowy)					
B.2.3. Kod klasyfikacji wg kryterium obszaru	07				
B.2.4. Kod terytorialnego mechanizmu wdrażania	07				
B.2.5. Kod klasyfikacji wg celu tematycznego (W niektórych przypadkach należy podać więcej niż jeden – wówczas proszę zaznaczyć proporcjonalny udział)					
B.2.6. 1 Kod klasyfikacji wg kryterium rodzaju działalności gospodarczej (W niektórych przypadkach należy podać więcej niż jeden – wówczas proszę zaznaczyć proporcjonalny udział)					

⁵ Załącznik I do Rozporządzenia wykonawczego KE (UE) nr 215/2014 (Dz. U. UE L 69, 8.3.2014, s. 65).

B.2.6. 2 Kod klasyfikacji wg kryterium rodzaju działalności gospodarczej (kod NACE ⁶) (W niektórych przypadkach należy podać więcej niż jeden – wówczas proszę zaznaczyć proporcjonalny udział)					
B.2.7. Kod klasyfikacji wg kryterium (-ów) lokalizacji (NUTS III) ⁷ (W niektórych przypadkach należy podać więcej niż jeden – wówczas proszę zaznaczyć proporcjonalny udział)					
B.2.8. Charakter inwestycji ⁸ (należy wypełnić tylko w przypadku inwestycji produkcyjnych)					
B.2.9. Przedmiotowy produkt ⁹ (należy wypełnić tylko w przypadku inwestycji produkcyjnych)					

Instrukcja:

Punkty B.2.1 – B.2.6.1 należy wypełnić zgodnie z załącznikiem I do *Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) Nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. ustanawiającego zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określania celów pośrednich i końcowych na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.*

W przypadku Działania 2.4 w kolumnie Fundusz Spójności należy podać kwotę dofinansowania UE

⁶ NACE-Rev.2, 4-cyfrowy kod: *Rozporządzenie (WE) Nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. U. UE L 393 z 30.12.2006, s.1).*

⁷ *Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 31/2011 z dn. 17 stycznia 2011 r. zmieniające załączniki do rozporządzenia (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych NUTS (Dz. U. UE L 13, z 18.01.2011).* Proszę stosować najbardziej szczegółowe i adekwatne kody NUTS III. Jeżeli projekt dotyczy wielu poszczególnych poziomów obszaru NUTS III, należy rozważyć wprowadzenie kodów NUTS II lub wyższych.

⁸ Nowa budowa = 1; rozszerzenie = 2; konwersja/modernizacja = 3; zmiana lokalizacji = 4; utworzenie w wyniku przejęcia = 5.

⁹ *Nomenklatura Scalona (CN), Rozporządzenie Rady (EWG) Nr 2658/87 (Dz. U. UE L 256, 7.9.1987, s. 1).*

przypadającą na dany kod, kolumn dotyczących EFRR (regiony słabiej i lepiej rozwinięte) nie należy wypełniać.

W zakresie punktu B.2.1 należy precyzyjnie zidentyfikować kody interwencji na podstawie załącznika nr 1 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych POIiS 2014-2020. W przypadku, gdy w ramach danego rodzaju klasyfikacji właściwy jest więcej niż jeden kod, należy wymienić wszystkie te kody oraz obowiązkowo określić ich udział procentowy. Jako pierwszy w tabeli należy wskazać kod dominującego zakresu interwencji (tzn. taki, któremu przyporządkowany jest największy udział w kosztach kwalifikowanych projektu). W przypadku równego udziału procentowego różnych kategorii interwencji, zaleca się jako dominującą wskazać tę o największym wpływie na wydatki klimatyczne. zgodnie z tabelą 1 załącznika I do ww. rozporządzenia 215/2014. Wybór nieprawidłowego kodu może prowadzić później (w pkt F.8.1) do braku dokładności przy obliczaniu wydatków związanych z klimatem. Brak precyzyjnych danych w tym zakresie może prowadzić do niedokładnego opisu zgodności projektu z unijną polityką klimatyczną i udziału projektu w realizacji Wieloletnich Ram Finansowych. Podkreślenia wymaga fakt, że niektóre zakresy interwencji są ze sobą powiązane lub bardzo podobne, co pociąga za sobą konieczność szczególnej uwagi przy dobieraniu właściwego kodu.

Punkt B.2.6 jest właściwy wyłącznie dla dużych projektów – w przypadku projektów nie będących dużymi należy wpisać „nie dotyczy”. Punkt B.2.7 należy pozostawić nie wypełniony - pola w kolumnie zostaną uzupełnione we współpracy z instytucją oceniającą wniosek na ostatnim etapie oceny.

Punkty B.2.8 – B.2.9 należy wypełnić tylko w przypadku inwestycji produkcyjnych, w pozostałych przypadkach należy wpisać „nie dotyczy”.

B.3. Opis projektu

B.3.1 Należy przedstawić krótki (maksymalnie 2 strony) opis projektu (prezentując jego cel, lokalizację, obecną sytuację, kwestie, których będzie dotyczył, infrastrukturę, jaka ma zostać stworzona itp.), mapę, na której wskazano obszar projektu¹⁰, dane georeferencyjne¹¹ oraz główne elementy projektu wraz z szacunkami dotyczącymi ogólnych kosztów każdego z nich (bez podziału na koszty związane z działaniami).

W przypadku inwestycji produkcyjnych należy przedstawić szczegółowy opis techniczny obejmujący: opis wykonanych prac i ich główne cechy charakterystyczne, główne rodzaje działalności gospodarczej i podstawowe elementy struktury finansowej przedsiębiorstwa, główne aspekty inwestycji, opis technologii produkcji i wyposażenia oraz opis produktów.

Max. 1800 znaków

Instrukcja:

W opisie projektu należy uwzględnić informacje pozwalające ocenić czy przedsięwzięcie spełnia kryteria wyboru projektów obowiązujące w danym działaniu.

Szczegółowe informacje na temat projektu, pozwalające ocenić spełnianie poszczególnych kryteriów merytorycznych I stopnia, należy podać w odpowiednich polach Planu Realizacji Projektu, który stanowi załącznik do wniosku o dofinansowanie.

W punkcie B.3.1. wniosku należy w zwięzły i wyczerpujący sposób, w formie streszczenia projektu (**max. 1800 znaków**), opisać (językiem niespecjalistycznym) zakres:

- geograficzny projektu, tj. lokalizację (jeżeli zostało to wskazane na liście załączników, do wniosku należy dołączyć mapę w formie załącznika, na której będzie zaznaczony obszar

¹⁰ W przypadku projektu PPP gdy partner prywatny nie został jeszcze wybrany, a jest odpowiedzialny za zabezpieczenie lokalizacji, wnioskodawca nie ma obowiązku przekazania mapy, na której wskazano obszar projektu.

¹¹ W załączniku nr 5 należy podać dane geograficzne w formacie wektorowym, w stosownych przypadkach zawierające wieloboki, linie lub punkty, aby przedstawić projekt najlepiej w formacie Shapefile (tak szczegółowe wymogi nie dotyczą Działania 2.4)

realizacji projektu);

- przedmiotowy projektu (tj. zaplanowane konieczne działania i wynikające z nich roboty, dostawy, usługi oraz inne niezbędne działania towarzyszące bezpośrednio/pośrednio związane z projektem, np. nabycie gruntu); należy również wskazać, które elementy przedmiotowego opisu projektu są kwalifikowalne, a które niekwalifikowalne (jeśli dotyczy) zgodnie z katalogiem kosztów zawartym w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach POIS 2014-2020*;

Opis projektu przedstawiony w tej części wniosku powinien być spójny z pozostałą częścią tego wniosku, w szczególności z informacjami podanymi w punkcie G.2., B.4.1. oraz C.

Informacje dotyczące zakresu projektu, zwłaszcza wchodzących w zakres projektu przedsięwzięć infrastrukturalnych (wymagających uzyskania decyzji administracyjnych – zezwoleń na realizację) powinny być spójne z informacjami podawanymi w części F niniejszego wniosku i dokumentacji dołączanej do wniosku w związku z wypełnieniem części F.

B.3.2 Czy projekt stanowi etap ogólnego/większego projektu¹²? – **nie dotyczy działania 2.4.**

B.3.3 Jeżeli projekt stanowi etap ogólnego/większego projektu, należy przedstawić krótki opis proponowanych etapów realizacji oraz wyjaśnić, w jaki sposób są one technicznie i finansowo niezależne. Należy wyjaśnić, jakie kryteria wykorzystano w celu określenia podziału projektu na etapy. Należy przedstawić udział (procentowy), jaki obejmuje dany etap w odniesieniu do ogólnego projektu. Jeżeli projekt jest współfinansowany z co najmniej dwóch programów operacyjnych, należy wskazać, które jego części wchodzi w zakres którego programu operacyjnego, oraz przedstawić ich proporcjonalną alokację. - **nie dotyczy działania 2.4.**

B.3.4 Czy Komisja Europejska wcześniej zatwierdziła którąkolwiek część przedmiotowego ogólnego/większego projektu? - **nie dotyczy działania 2.4.**

Jeżeli przedmiotowy projekt stanowi część rozłożonego na etapy dużego projektu, którego poprzedni etap/etapy zrealizowano w latach 2007–2013, należy przedstawić opis celów fizycznych i finansowych poprzedniego etapu/etapów, w tym opis realizacji pierwszego etapu/etapów, oraz potwierdzić, że etap/etapy ten jest gotowy lub będzie gotowy do wykorzystania w zamierzonym celu.

B.3.5 Czy projekt stanowi część sieci transeuropejskiej na podstawie uzgodnień na poziomie unijnym? – **nie dotyczy działania 2.4.**

B.3.6W przypadku inwestycji produkcyjnych czy przedmiotowa inwestycja - **nie dotyczy działania 2.4.**

B.4 Cele projektu i jego spójność z odpowiednimi osiami priorytetowymi programu operacyjnego lub programów operacyjnych oraz jego przewidywany wkład w realizację szczegółowych celów i rezultatów tych osi priorytetowych, oraz

¹²Rozpoczęty w okresie programowania 2007–2013 duży projekt, którego co najmniej jeden etap zakończono w tym okresie programowania i w ramach którego przedmiotowy projekt stanowi etap, który będzie realizowany i zostanie zakończony w okresie programowania 2014-2020, lub rozpoczęty w okresie programowania 2014–2020 projekt, w ramach którego przedmiotowy projekt stanowi jeden z etapów, który zostanie zakończony, a kolejny etap zostanie zrealizowany w obecnym lub następnym okresie programowania.

przewidywany wkład w rozwój społeczno-gospodarczy obszaru objętego danym programem operacyjnym.

B.4.1 Jakie są główne cele projektu? Należy wymienić główne cele i podać krótkie wyjaśnienie.

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

Informacje podane w punkcie B.4.1 powinny być spójne z informacjami podanymi w punkcie B.3.1., tj. cel projektu powinien wynikać ze zdiagnozowanych potrzeb, a jego realizacja w ramach projektu powinna prowadzić do osiągnięcia rezultatów określonych wskaźnikami rezultatu i/lub produktu.

B.4.2 Należy przedstawić szczegółowe informacje na temat spójności projektu z odpowiednimi osiami priorytetowymi programu operacyjnego lub programów operacyjnych oraz jego przewidywany wkład w osiąganie wskaźników rezultatu strategicznego określonych dla celów szczegółowych właściwych osi priorytetowych.

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W punkcie B.4.2 należy przedstawić (w sposób opisowy i – jeżeli to możliwe - ilościowy) wkład projektu w realizację celów szczegółowych priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

W tym celu należy obowiązkowo odnieść się do wkładu projektu w osiągnięcie wskaźników rezultatu strategicznego określonych dla II osi priorytetowej oraz do sposobu przyczyniania się wskaźników wykonania rzeczowego¹³ przewidzianych do osiągnięcia w projekcie do realizacji określonych w POLiŚ 2014-2020 wskaźników rezultatu strategicznego wskazując logikę relacji pomiędzy właściwymi dla projektu wskaźnikami produktu, rezultatu bezpośredniego (o ile zostały wykazane w *Katalogu wskaźników obowiązkowych do monitorowania postępu rzeczowego projektów*), rezultatu strategicznego oraz celami szczegółowymi. Opis przewidywanego wkładu projektu w realizację celów szczegółowych osi priorytetowej może zostać uzupełniony o opis logiki powiązań spodziewanych efektów projektu z celami szczegółowymi programu operacyjnego/osi priorytetowej/działania.

Dodatkowo w punkcie tym należy wskazać, jaki orientacyjny procent całkowitych i kwalifikowalnych kosztów projektu stanowią koszty tych elementów projektu, które przyczyniają się bezpośrednio do realizacji celów osi priorytetowej.

B.4.3 Należy wyjaśnić, w jaki sposób projekt przyczyni się do rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru objętego programem operacyjnym.

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W niniejszym punkcie należy odnieść się do celów społeczno-gospodarczych, w których realizację wpisuje się przedmiotowy projekt. Należy odnieść się zarówno do celów mierzalnych (ilościowych), jak i niemierzalnych (jakościowych). Przykładowe elementy, które można uwzględnić w niniejszym

¹³ Przez wskaźniki wykonania rzeczowego rozumie się wskaźniki produktu, wskaźniki rezultatu bezpośredniego oraz – gdzie właściwe - tzw. wskaźniki horyzontalne. Obligatoryjny zestaw wskaźników do zastosowania na potrzeby poszczególnych, określonych w SzOOP typów projektów i kategorii interwencji, określony jest w *Katalogu wskaźników obowiązkowych do monitorowania postępu rzeczowego projektów*.

opisie tostymulacja lokalnej gospodarki na etapie realizacji projektu (roboty budowlane itp.), wzrost atrakcyjności inwestycyjnej regionu wskutek realizacji projektu, wzrost konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw. Ponadto można odnieść się do synergii z innymi działaniami realizowanymi na danym obszarze w ramach programu operacyjnego.

W niniejszym punkcie należy obowiązkowo odnieść się także do komplementarności projektu z celami *Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego* oraz określić czy i w jaki sposób projekt przyczynia się do realizacji polityk wspólnotowych dotyczących równości szans mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, w szczególności zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, o których mowa w przepisie art. 7 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013*.

Przy realizacji projektów w zakresie nowej infrastruktury, dostępność może być zapewniona przede wszystkim dzięki stosowaniu koncepcji uniwersalnego projektowania, natomiast w przypadku projektów obejmujących inwestycje w istniejącą infrastrukturę, poprzez usuwanie istniejących barier oraz stosowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień, w tym technologii i urządzeń kompensacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami. W przypadku szczególnych projektów, w których zasada dostępności nie znajduje zastosowania, w treści wniosku o dofinansowanie projektu powinna znaleźć się informacja o „neutralności” produktu wraz z uzasadnieniem, dlaczego produkt projektu nie będzie spełniał kryterium dostępności. Zasadność takiego wyłączenia jest oceniana przez instytucję dokonującą oceny wniosków o dofinansowanie projektów.

B.4.4 Należy wyjaśnić, jakie działania zaplanował/podjął beneficjent w celu zapewnienia optymalnego wykorzystania infrastruktury na etapie eksploatacji.

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

Należy wskazać działania, które zapewnią optymalne wykorzystanie produktu powstałego w wyniku realizacji projektu: (np. można odnieść się do polityki taryfowej, promocji projektu. itp.) Należy wykazać, że realizacja projektu wynika z faktycznego zapotrzebowania i jest odpowiedzią na zidentyfikowane potrzeby.

B.4.5 Ponadregionalność projektu. Jeżeli zakres projektu jest zgodny z którąś z przyjętych przez Radę Ministrów strategią ponadregionalną należy wskazać z którą (zaznaczając właściwe pole poniżej) oraz krótko opisać zgodność projektu ze wskazaną strategią.

- Strategia Rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020,
- Strategia Rozwoju Polski Południowej do roku 2020,
- Strategia Rozwoju Polski Zachodniej do roku 2020,
- Strategia Rozwoju Polski Centralnejdo roku 2020 z perspektywą 2030,
- Nie dotyczy.

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W polu wyborunależy zaznaczyć w którą z wymienionych strategii wpisuje się projekt. W polu tekstowym należy krótko opisać wkład projektu w realizację celów wybranej strategii.

Dodatkowo należy wykazać rzeczywisty potencjał ponadregionalny projektu, tj. że inwestycja cechuje się wartością dodaną wynikającą z **koncentracji na zadaniach wykraczających poza obszar**

województwa, istotnych dla rozwoju na szerszym obszarze. W szczególności należy wykazać, czy:

- Projekt **wynika ze strategii ponadregionalnej** (tj. strategii przyjętej przez Radę Ministrów: Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej do 2020, Strategia Rozwoju Polski Południowej do roku 2020, Strategia Polski Zachodniej 2020, Strategia Rozwoju Polski Centralnej do roku 2020 z perspektywą 2030);
- Projekt **realizowany jest w partnerstwie** z podmiotem z przynajmniej jednego innego województwa objętego strategią ponadregionalną. Partnerstwo rozumiane jest zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2014 poz. 1146);
- Projekt realizowany jest na terenie **więcej niż jednego województwa**, przy czym co najmniej jedno z województw objęte jest strategią ponadregionalną oraz jest zgodny z celami strategii ponadregionalnej
- Projekt jest **komplementarny** z projektem wynikającym ze strategii ponadregionalnej.

W przypadku, gdy projekt nie wpisuje się w żadną ze wskazanych strategii należy zaznaczyć pole *Nie dotyczy*.

B.4.6 Czy projekt jest objęty lokalnym programem rewitalizacji? – **nie dotyczy działania 2.4.**

C. KOSZT CAŁKOWITY I KOSZT KWALIFIKOWALNY

C.1 Proszę uzupełnić tabelę mając na uwadze następujące:

- (1) Koszty niekwalifikowalne obejmują: (a) wydatki poniesione poza okresem kwalifikowalności, (b) wydatki niekwalifikowalne na mocy obowiązujących przepisów unijnych i krajowych, (c) inne wydatki niezgłoszone do współfinansowania. Uwaga: termin rozpoczęcia kwalifikowalności wydatków w ramach POIS 2014-2020 rozpoczyna się z dniem 1 stycznia 2014 r.¹⁴
- (2) Nieprzewidziane wydatki nie powinny przekraczać 10% całkowitych kosztów po odjęciu nieprzewidzianych wydatków. Takie nieprzewidziane wydatki mogą być zawarte w całkowitych kosztach kwalifikowalnych stosowanych do celów obliczenia planowanego wkładu funduszy.
- (3) W stosownych przypadkach można wykorzystać dostosowanie cen w celu pokrycia przewidywanej inflacji, jeżeli wartość kosztów kwalifikowalnych wyrażona jest w cenach stałych.
- (4) VAT podlegający zwrotowi stanowi koszty niekwalifikowalne. Należy podać podstawę prawną, w przypadku, gdy VAT jest uważany za koszty kwalifikowalne.
- (5) Całkowite koszty muszą obejmować wszystkie koszty niezbędne do poniesienia w związku z realizacją projektu, począwszy od planowania, a skończywszy na nadzorze, oraz muszą obejmować VAT, niezależnie od tego, czy podlega on zwrotowi.
- (6) Zakup gruntów niezabudowanych i zabudowanych na kwotę przekraczającą 10% łącznych wydatków kwalifikowalnych dla danego projektu zgodnie z art. 69 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 1303/2013. jest wydatkiem niekwalifikowalnym. Limit wydatków będą określać Wytyczne w zakresie kwalifikowalności. W wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach można dopuścić wyższy pułap procentowy dla projektów dotyczących ochrony środowiska naturalnego.

¹⁴ Chyba, że istnieje obowiązek stosowania się do specjalnych przepisów dotyczących projektów, np. zasad pomocy publicznej.

- (7) Całkowite koszty kwalifikowalne przed uwzględnieniem wymogów określonych w art. 61 Rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

Lp.	PLN	CAŁKOWITE KOSZTY PROJEKTU (A)	KOSZTY NIEKWALIFI KOWALNE (PATRZ PKT 1 POWYŻEJ (B)	KOSZTY KWALIFIKO WALNE (C)=(A)-(B)	WARTOŚĆ PROCENTOWA CAŁKOWITYC H KOSZTÓW KWALIFIKOWA LNYCH (D)=(C)/(SUMA (c))*100%
1	Wynagrodzenia za opracowanie planów i projektów				
2	Zakup gruntów (patrz pkt 6 powyżej)		(patrz pkt 6 powyżej)		
3	Roboty budowlane				
4	Urządzenia techniczne i maszyny lub sprzęt				
5	Nieprzewidziane wydatki (patrz pkt 2 powyżej)				
6	Dostosowanie cen (w stosownych przypadkach)(patrz pkt 3 powyżej)				
7	Informacja i promocja				
8	Nadzór budowlany				
9	Pomoc techniczna				
10	Suma cząstkowa				
11	(VAT) (patrz pkt 4 powyżej)				
12	SUMA	(patrz pkt 5 powyżej)		(patrz pkt 7 powyżej)	

W przypadku jakichkolwiek uwag dotyczących powyższych pozycji (np. braku nieprzewidzianych wydatków, kwalifikowalnego VAT) należy zapisać je poniżej.

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

Punkt C. należy uzupełnić w oparciu o *Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach POIiŚ na lata 2014-2020*. Tabela zawarta w punkcie C powinna obejmować wszystkie koszty niezbędne do zrealizowania projektu, zarówno kwalifikowane, jak i niekwalifikowane.

W przypadku projektu objętego zasadami pomocy publicznej (tj. w punkcie C.2 zaznaczono kwadrat TAK) mogą obowiązywać bardziej restrykcyjne zasady dotyczące kwalifikowalności wydatków niż zasady określone w przywołanych powyżej *Wytycznych*, w szczególności mogą one dotyczyć okresu kwalifikowalności wydatków oraz kategorii wydatków kwalifikowalnych. W takim przypadku za kwalifikowalne mogą być uznane tylko te wydatki, które spełniają jednocześnie warunki określone w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach na lata POIiŚ 2014-2020* i warunki

zawarte w dokumencie, zgodnie z którym udzielana jest pomoc publiczna, np. program pomocy publicznej.

W punkcie C. należy wypełnić powyższą tabelę. Tabela ta ma charakter dwuwymiarowy:

- z jednej strony, wyszczególnia kategorie wydatków;
- z drugiej strony, rozбивa koszty projektu na koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne.

Wskazane w tabeli poszczególne kategorie wydatków należy interpretować następująco:

- wiersz 1. pn. *Wynagrodzenia za opracowanie planów i projektów* - są to wydatki, o których mowa w podrozdziale 6.15.1 ww. *Wytycznych*, pn. „*Przygotowanie projektu*”;
- wiersz 2. pn. *Zakup gruntów* - są to wydatki, o których mowa w podrozdziale 7.4 ww. *Wytycznych* pn. „*Zakup nieruchomości*”;
- wiersz 3. pn. *Roboty budowlane* - są to wydatki, o których mowa w podrozdziale 7.6 ww. *Wytycznych* pn. „*Roboty budowlane*”. Ponadto w sytuacji, gdy ze specyfiki projektu wynika konieczność poniesienia wydatku w innej kategorii niż wskazane w punkcie C., wydatki związane z tą inną kategorią wydatków powinny być zawsze uwzględnione w kategorii pn. *Roboty budowlane* wraz z odpowiednim uzasadnieniem w punkcie B.3.1.;
- wiersz 4. pn. *Urządzenia techniczne i maszyny lub sprzęt* - są to wydatki, o których mowa w podrozdziale 6.12 ww. *Wytycznych* pn. „*Techniki finansowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych*”;
- wiersz 6. pn. *Dostosowanie cen (w stosownych przypadkach)* – jeżeli nie dotyczy należy wpisać „0”;
- wiersz 7. pn. *Informacja i promocja* - są to wydatki, o których mowa w podrozdziale 6.14 ww. *Wytycznych*, pn. „*Kwalifikowalność działań informacyjno-promocyjnych*”; i zgodnie z informacjami zawartymi w punkcie I wniosku;

UWAGA. W przypadku działania 2.4.5 i 2.4.6 wszystkie wydatki niemieszczące się w kategoriach wymienionych w wierszach 1-6, 8-9 należy umieścić w wierszu 7. Nie dotyczą ich limity *Wytycznych*, pn. „*Kwalifikowalność działań informacyjno-promocyjnych*”

- wiersz 8. pn. *Nadzór budowlany* - są to wydatki, o których mowa w podrozdziale 6.15.2.1 ww. *Wytycznych*, pn. „*Wydatki związane z nadzorem nad robotami budowlanymi*”;
- wiersz 9. pn. *Pomoc techniczna* - są to wydatki, o których mowa w podrozdziale 6.15.2 ww. *Wytycznych* pn. *Zarządzanie projektem, ale z wyłączeniem podrozdziału 6.15.2.1 „Wytycznych”* pn. „*Wydatki związane z nadzorem nad robotami budowlanymi*”;

UWAGA w przypadku działania 2.4 w wierszu 9 należy uwzględnić wydatki związane z zarządzaniem projektem, bez względu na fakt, czy Beneficjent będzie korzystał z pomocy technicznej.

- wiersz 11. pn. *VAT- Szczegółowe zasady uznawania VAT za wydatek kwalifikowalny* są określone w podrozdziale 6.13 ww. *Wytycznych* pn. „*Podatek od towarów i usług oraz inne podatki i opłaty*”. Co do zasady **VAT dla II osi POLiŚ jest niekwalifikowany**, odstępstwo stanowi sytuacja, w której beneficjent ani żaden inny podmiot zaangażowany w realizację projektu (w szczególności partner lub podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych) nie prowadzi działalności opodatkowanej VAT w obszarze, którego dotyczy projekt, a ponadto w ramach projektu nie jest wytwarzana infrastruktura, którą beneficjent, lub inny podmiot, mógłby wykorzystywać w ramach działalności objętej VAT. Jeżeli beneficjent w pkt. 11 wskazał VAT jako wydatek kwalifikowalny należy podać szczegółowe uzasadnienie zawierające podstawę prawną wskazującą na brak możliwości obniżenia VAT należnego o VAT naliczony.

W kolumnie D należy wpisać procentowy udział poszczególnych pozycji w całkowitej wartości kosztów kwalifikowalnych.

W odniesieniu do wydatków, o których mowa w podrozdziale 6.11 ww. *Wytycznych* pn. „*Opłaty finansowe, doradztwo i inne usługi związane z realizacją projektu*”, wszelkie opłaty należy

przyporządkować do odpowiedniej kategorii wydatków w punkcie C.1., z którą te opłaty są związane.

Należy również zwrócić uwagę, że wszystkie kwoty w wierszach 1. – 10. są kwotami netto (bez VAT).

Uwaga! Informacje podane w punkcie C. powinny być spójne z informacjami podanymi w załącznikach Plan Realizacji Projektu (PRP) i Harmonogram Realizacji Projektu (każdy element opisu projektu musi znaleźć odzwierciedlenie w kategoriach wydatków i odwrotnie).

W przypadku wskazania VAT jako wydatku kwalifikowalnego w polu opisowym dotyczącym uwag należy uzasadnić brak możliwości odzyskania VAT wraz ze wskazaniem podstawy prawnej.

C.2 Weryfikacja zgodności z zasadami pomocy publicznej

Czy uważają Państwo, że przedmiotowy projekt wiąże się z przyznaniem pomocy publicznej?

Tak Nie

Wiąże się z przyznaniem pomocy de minimis

Instrukcja:

Aby poprawnie wypełnić punkt C.2, należy zastosować następującą sekwencję analizy.

1. Pomoc publiczna, o której mowa w punkcie C.2. to pomoc w rozumieniu art. 107 ust. 1 *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (TFUE), zgodnie z którym „Z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi”.

Wobec powyższego wsparcie stanowi pomoc publiczną, jeśli łącznie spełnia następujące przesłanki:

- udzielane jest przez państwo lub ze źródeł państwowych (przesłanka zawsze spełniona w ramach działania 2.4 POIiŚ);
- udzielane jest przedsiębiorcy

Przedsiębiorcą jest podmiot prowadzący działalność gospodarczą. Działalność gospodarcza, według unijnego prawa konkurencji, rozumiana jest bardzo szeroko, jako oferowanie towarów lub usług na rynku. Należy zwrócić uwagę, że zakres tego pojęcia jest szerszy niż w prawie krajowym (art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej).

Przedsiębiorca to każdy podmiot zaangażowany w działalność gospodarczą, niezależnie od jego formy prawnej i źródeł jego finansowania. Co więcej, nie ma znaczenia, czy jest to podmiot nastawiony na zysk czy też nie (organizacja non-profit). Przedsiębiorcą może być więc również stowarzyszenie czy fundacja, które nie działają z zamiarem osiągnięcia zysku. Należy podkreślić, iż przepisy prawa unijnego znajdują zastosowanie także w odniesieniu do podmiotów sektora publicznego prowadzących działalność gospodarczą, np. zakładów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego, czy państwowych jednostek budżetowych.

Należy zatem wziąć pod uwagę, czy beneficjent prowadzi (lub będzie prowadzić w związku z projektem, którego dotyczy wniosek) taką działalność, która może generalnie podlegać normalnym zasadom gry rynkowej (nawet jeśli w konkretnych warunkach

motyw zysku jest wyłączony).

Beneficjent może prowadzić zarówno działalność gospodarczą, jak i inną działalność, niebędącą działalnością gospodarczą (w rozumieniu unijnego prawa konkurencji). Jeżeli ubiega się o dofinansowanie działalności nie będącej działalnością gospodarczą, wówczas możliwe jest uznanie, że dla potrzeb wniosku nie prowadzi działalności gospodarczej, pod warunkiem, że oba rodzaje działalności, ich koszty i finansowanie można wyraźnie rozdzielić.

- powoduje uzyskanie przez przedsiębiorstwo korzyści (przesłanka zawsze spełniona w ramach działania 2.4 POIiŚ);
- ma charakter selektywny (przesłanka zawsze spełniona w ramach działania 2.4 POIiŚ) oraz
- grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE

Wsparcie zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji, o ile przynajmniej potencjalnie wpływa na konkurencję. Pod pojęciem konkurenta należy rozumieć podmiot, który oferuje na rynku towary lub usługi podobne (mogące stanowić substytut) do towarów lub usług oferowanych przez beneficjenta. Wsparciem jest pomoc publiczną, gdy – choćby potencjalnie – może wpływać na handel (tj. na przepływ towarów lub usług) pomiędzy poszczególnymi (przynajmniej dwoma) Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej. Jeżeli beneficjent, w zakresie przedsięwzięcia objętego wnioskiem, działa na rynku, na którym istnieje (lub mogłaby wystąpić) konkurencja, wnioskowane dofinansowanie z zasady będzie miało potencjalny wpływ na wymianę handlową pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej. Należy zaznaczyć, iż nie ma znaczenia fakt, że beneficjent faktycznie nie uczestniczy w tej wymianie, tj. np. nie eksportuje towarów na rynki innych Państw Członkowskich ani na rynki państw spoza Unii Europejskiej.

Wykładni wskazanych powyżej przesłanek należy dokonywać wyłącznie w kontekście ich rozumienia przyjętego w prawie UE (wskazówki w tym zakresie zawiera m.in. projekt Zawiadomienia Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE¹⁵).

2. W przypadku, gdy:

- wszystkie powyższe przesłanki zostały spełnione, dofinansowanie projektu stanowi pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust.1 TFUE;
- którakolwiek z powyższych przesłanek nie została spełniona, dofinansowanie projektu nie stanowi pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

Zgodnie z przepisami o pomocy publicznej pomoc *de minimis* nie stanowi pomocy publicznej, ponieważ nie spełnia czwartej z przesłanek określonych w art. 107 ust. 1 TFUE – przesłanki zakłócenia konkurencji oraz wpływu na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi; jednakże zgodnie z art. 12 pkt 13 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, pomoc publiczna oznacza pomoc objętą przepisami art. 107 ust. 1 TFUE i uznaje się, że do celów niniejszego rozporządzenia obejmuje również pomoc w ramach zasady *de minimis*;

3. W odniesieniu do działania 2.4, jeżeli pomoc występuje, wówczas zasadniczo będzie ona udzielana w ramach pomocy *de minimis*. Jeżeli dofinansowanie natomiast nie będzie spełniać warunków pomocy *de minimis*, wówczas będzie mogła być udzielona po indywidualnej ocenie przez Komisję Europejską w ramach notyfikacji pomocy na podstawie art. 108 ust. 3 TFUE. W przypadku zatem, gdy:

- dofinansowanie projektu stanowi pomoc publiczną, w punkcie C.2 należy zaznaczyć kwadrat

¹⁵ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2014_state_aid_notion/index_en.html

„Wiąże się z przyznaniem pomocy de minimis” oraz wypełnić drugą z poniższych tabel.

4. W wyjątkowych przypadkach, gdy dofinansowanie, stanowiące pomoc publiczną, nie spełnia warunków pomocy de minimis, wsparcie będzie mogło być udzielone wyłącznie po uzyskaniu decyzji Komisji Europejskiej. Wówczas należy zaznaczyć kwadrat „TAK” oraz wypełnić pierwszą z poniższych tabel – w ramach pierwszego wiersza. W tabelach należy wpisać tylko pomoc wnioskowaną, tj. bez pomocy otrzymanej na ten sam projekt;
5. W przypadku, gdy:
  - dofinansowanie projektu nie stanowi pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, w punkcie C.2. należy zaznaczyć kwadrat NIE i pozostawić niewypełnione poniższe tabele.
6. W przypadku, gdy dofinansowanie w części nie stanowi pomocy, a w części stanowi pomoc, wówczas należy zaznaczyć kwadrat „TAK” lub „Wiąże się z przyznaniem pomocy de minimis” (w zależności, czy dofinansowanie stanowiące pomoc będzie pomocą podlegającą notyfikacji, czy będzie pomocą de minimis), wypełnić właściwą tabelę w zakresie pomocy, a w pozostałym zakresie (tam, gdzie nie występuje pomoc) - uzasadnić poniżej dlaczego uznano, że nie występuje pomoc publiczna.
7. W przypadku, gdy w ramach wniosku oprócz beneficjenta występują podmioty upoważnione do ponoszenia wydatków, wówczas punkt C.2 należy wypełnić uwzględniając wszystkie te podmioty. Jeżeli dla co najmniej jednego z podmiotów wystąpi pomoc, należy zaznaczyć kwadrat: „TAK” lub „Wiąże się z przyznaniem pomocy de minimis” (w razie potrzeby nawet oba kwadraty) oraz wypełnić właściwą tabelę. Jeżeli pomoc wystąpi w odniesieniu do co najmniej dwóch podmiotów, wówczas wypełniając tę tabelę, w kolumnie „Kwota pomocy ...” należy wpisać zsumowaną wartość wnioskowanej pomocy. W odniesieniu do podmiotów, w przypadku których nie występuje pomoc, należy uwzględnić je poniżej w uzasadnieniu na końcu punktu C.2.
8. W przypadku, gdy z dofinansowania korzystają osoby trzecie (np. gdy wniosek obejmuje wsparcie szkoleń, które organizuje beneficjent, a których uczestnikami są przedsiębiorcy i to ci przedsiębiorcy korzystają z dofinansowania, a nie organizator), należy uwzględnić również ten przypadek wypełniając punkt C.2. Więcej wyjaśnień w odniesieniu do pomocy pośredniej (tj. pomocy, która za pośrednictwem beneficjenta przekazywana jest podmiotom trzecim) znajduje się na stronie: <http://www.nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/pomoc-publiczna/pomoc-posrednia/>.

Jeżeli wystąpi zatem pomoc pośrednia, najczęściej jest ona udzielana jako pomoc de minimis, wówczas należy zaznaczyć kwadrat „Wiąże się z przyznaniem pomocy de minimis”, w tabeli dotyczącej pomocy de minimis w kolumnie odnoszącej się do kwoty pomocy należy wpisać „pomoc pośrednia”, a w kolumnę „Właściwy akt prawa UE” wpisać: *rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., str. 1)* lub *rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., str. 9)* – w zależności od sektora, w którym działa podmiot uczestniczący w szkoleniu.

Jeżeli w projekcie wystąpi zarówno bezpośrednia pomoc de minimis jak i pośrednia pomoc, wówczas w tabeli dotyczącej pomocy de minimis należy podzielić te pomoce na dwa wiersze.

Pomocne w rozumieniu kwestii związanej z pomocą publiczną, o której mowa w art. 107 ust. 1 TFUE i w rezultacie w poprawnym wypełnieniu tej części formularza wniosku będą przede wszystkim informacje dostępne na stronie internetowej PO liŚ 2014-2020 pod adresem: www.pois.gov.pl oraz informacje dostępne na stronie internetowej UOKiK i KE pod adresami: http://ec.europa.eu/competition/index_en.html; http://www.uokik.gov.pl/pl/pomoc_publiczna/.

Jeżeli tak, proszę wypełnić tabelę poniżej¹⁶:

	KWOTA POMOCY (W PLN) WYRAŻONA JAKO EKWIWALENT DOTACJI BRUTTO¹⁷	CAŁKOWITA KWOTA KOSZTÓW KWALIFIKOWALNYCH (PLN)¹⁸	INTENSYWNOŚĆ POMOCY (W %), O ILE DOTYCZY	NUMER POMOCY PUBLICZNEJ¹⁹ / NUMER REJESTRU POMOCY PODLEGAJĄCEJ PRZEPISOM O WYŁĄCZENIACH GRUPOWYCH²⁰
Zatwierdzony program pomocowy lub zatwierdzona pomoc indywidualna				
Pomoc objęta zakresem rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych ²¹				
Pomoc zgodna z decyzją w sprawie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym ²² lub z rozporządzeniem dotyczącym publicznego lądowego transportu pasażerskiego ²³				

¹⁶ Wniosek ten nie zastępuje notyfikacji pomocy publicznej Komisji Europejskiej, o której mowa w art. 108 ust. 3 TFUE. Pozytywna decyzja KE w sprawie dużego projektu na mocy *Rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 z dn. 17 grudnia 2013 r.* nie jest równoznaczna z zatwierdzeniem pomocy publicznej.

¹⁷ Ekwiwalent dotacji brutto określa się zgodnie z przepisami *Rozporządzenia Rady Ministrów z 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz. U. Nr 194, poz. 1983 z późn. zm.)*.

¹⁸ Zasady pomocy publicznej obejmują przepisy dotyczące kosztów kwalifikowalnych. W tej kolumnie państwa członkowskie powinny podać całkowite koszty kwalifikowalne na podstawie mających zastosowanie zasad pomocy publicznej.

¹⁹ Programu pomocowego lub pomocy indywidualnej.

²⁰ Stosowne informacje są dostępne na stronie internetowej UOKiK - http://www.uokik.gov.pl/informacje_o_decyzjach_komisji_europejskiej2.php.

²¹ *Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE 2014 L 187/1)*.

²² *Decyzja KE z dn. 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 (2) Traktatu o funkcjonowaniu UE do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 7 z 11.01.2012, s. 3)*.

²³ *Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) 1107/70 (Dz. Urz. UE L 315 z 3.12.2007, s.1)*.

Całkowita kwota przyznanej pomocy		Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
-----------------------------------	--	-------------	-------------	-------------

	KWOTA POMOCY (W PLN) WYRAŻONA JAKO EKWIWALENT DOTACJI BRUTTO ²⁴	WŁAŚCIWY AKT PRAWA
Pomoc <i>de minimis</i>		

Instrukcja:

W przypadku gdy dofinansowanie jest kwalifikowane jako pomoc *de minimis*, wówczas należy wypełnić tabelę w odniesieniu wyłącznie do wsparcia stanowiącego tę pomoc.

W pierwszej kolumnie należy wpisać kwotę wnioskowanej dotacjistanowiącej pomoc (a w przypadku pomocy pośredniej – „pomoc pośrednia”).

W drugiej kolumnie należy wpisać rozporządzenie określające warunki dopuszczalności pomocy *de minimis* – np. rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., str. 1)).

Dodatkowo, gdy w projekcie występuje pomoc, należy wypełnić załącznik dotyczący pomocy (w przypadku, gdy pomoc występuje w odniesieniu do kilku podmiotów, wówczas każdy z nich składa odrębny załącznik).

W przypadku projektów objętych zasadami pomocy publicznej, jeśli właściwy akt prawa UE, określający warunki dopuszczalności danego rodzaju pomocy; krajowy akt prawny stanowiący podstawę prawną udzielenia pomocy; decyzja KE zatwierdzająca program pomocowy lub pomoc indywidualną wymagają spełnienia efektu zachęty bądź obowiązek ten został nałożony na beneficjentów w inny sposób, należy wyjaśnić, czy projekt spełnia efekt zachęty.

Czy projekt spełnia efekt zachęty?

Tak Nie

Nie dotyczy

Instrukcja:

Opcję „Nie dotyczy” należy zaznaczyć wyłącznie w przypadku ubiegania się o dofinansowanie, które nie stanowi pomocy publicznej oraz w przypadku ubiegania się o dofinansowanie w ramach pomocy *de minimis*.

²⁴Ekwiwalent dotacji brutto określa się zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz. U. Nr 194, poz. 1983 z późn. zm.).

Jeśli tak proszę krótko wyjaśnić dlaczego z odwołaniem się do definicji efektu zachęty/rozpoczęcia prac zawartej we właściwym akcie prawnym.

Max. 3500 znaków

W przypadku projektów objętych zasadami pomocy publicznej, do wniosku należy dołączyć informacje, o których mowa w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. z 2007r. Nr 59, poz. 404 z późn zm.)

Jeśli przedmiotowy projekt niewiąże się z przyznaniem pomocy publicznej, należy szczegółowo wyjaśnić, na jakiej podstawie stwierdzono, że dofinansowanie projektu nie stanowi pomocy publicznej. Informacje te należy przedstawić w odniesieniu do wszystkich grup potencjalnych beneficjentów pomocy publicznej, na przykład w przypadku infrastruktury – w odniesieniu do właściciela, wykonawców, operatora oraz użytkowników danej infrastruktury. W stosownych przypadkach należy wskazać, czy projekt nie wiąże się z przyznaniem pomocy publicznej ponieważ: (i) projekt nie dotyczy jakiejkolwiek działalności gospodarczej (w tym działalności w ramach zadań publicznych) lub (ii) beneficjent lub beneficjenci pomocy działają w ramach monopolu prawnego dotyczącego odpowiednich rodzajów działalności i nie prowadzą działalności w żadnym innym zliberalizowanym sektorze (lub będą prowadziły odrębną księgowość, w przypadku gdy beneficjent lub beneficjenci prowadzą działalność w dodatkowych sektorach).

Przedstawione wyjaśnienia powinny opierać się w szczególności o siatki analityczne bądź inne właściwe dokumenty takie jak decyzje KE oraz orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, a także wyjaśnienia i zalecenia przygotowywane przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju (obecnie przez Ministerstwo Rozwoju).

Max. 3500 znaków

Instrukcja:

W przypadku, gdy w projekcie nie występuje pomoc publiczna, należy wtedy wskazać, który z poniższych przypadków ma miejsce:

- projekt nie ma związku z działalnością gospodarczą;
- projekt ma związek z działalnością gospodarczą, ale jest to działalność zasięgu wyłącznie lokalnym.

Obok wskazania, który przypadek z powyższych ma zastosowanie, należy uzasadnić to wskazanie.

Przy przedstawianiu wyjaśnień dotyczących braku pomocy, można posłużyć się siatkami analitycznymi, czy projektem Zawiadomienia Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE²⁵. Dokumenty te znajdują się na stronie internetowej PO liŚ 2014-2020: www.pois.gov.pl.

C.3 Obliczanie całkowitych kosztów kwalifikowalnych i wysokości dofinansowania UE

Należy wybrać odpowiedni wariant i uzupełnić wymagane informacje. W przypadku projektów niegenerujących dochodów oraz których całkowity koszt kwalifikowany (bez uwzględniania oczekiwanych dochodów) nie przekracza 1 mln EUR²⁶ należy wybrać metodę określoną w art. 61 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz ustalić proporcjonalne zastosowanie zdyskontowanego dochodu na poziomie 100 %.

²⁵ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2014_state_aid_notion/index_en.html

²⁶ W celu ustalenia, czy całkowity koszt kwalifikowany przekracza próg określony w art. 61 pkt. 7b Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., należy zastosować kurs wymiany EUR/PLN, stanowiący średnią arytmetyczną kursów średnioważonych miesięcznych walut obcych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich sześciu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie.

METODA OBLICZANIA POTENCJALNEGO DOCHODU	STOSOWANA METODA WYBRANA PRZEZ INSTYTUCJĘ ZARZĄDZAJĄCĄ W ODNIESIENIU DO ODPOWIEDNIEGO SEKTORA, PODSEKTORA LUB RODZAJU PROJEKTU ²⁷ (NALEŻY ZAZNACZYĆ TYLKO JEDNO POLE)
Obliczenie zdyskontowanego dochodu	
Metoda ryczałtowa	<i>nie dotyczy działania 2.4</i>

Obliczenie zdyskontowanego dochodu zgodnie z art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 (luka w finansowaniu) i wysokości dofinansowania UE

L.p.	OBLICZENIE ZDYSKONTOWANEGO DOCHODU ZGODNIE Z ART. 61 UST. 3 LIT. B ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013 (LUKA W FINANSOWANIU) I WYSOKOŚCI DOFINANSOWANIA UE	WARTOŚĆ
1.	Całkowity koszt kwalifikowalny przed uwzględnieniem wymogów określonych w art. 61 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 (w PLN, niezdykontowany) (sekcja C.1.12(C))	
2.	Proporcjonalne zastosowanie zdyskontowanego dochodu (%) (w stosownych przypadkach) = (E.1.2.9) - luka w finansowaniu	
3.	Całkowity koszt kwalifikowalny po uwzględnieniu wymogów określonych w art. 61 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 (w PLN, niezdykontowany) = (1)*(2) <i>Kwota stanowiąca przedmiot decyzji KE musi być zgodna z zasadami pomocy publicznej oraz zgłoszoną w punkcie C.2 całkowitą kwotą przyznanej pomocy (w stosownych przypadkach)</i>	
4.	Maksymalny udział dofinansowania na poziomie projektu w całkowitym koszcie kwalifikowalnym po uwzględnieniu wymogów określonych w art. 61 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 (w PLN, niezdykontowany) (%)	
5.	a) Wnioskowana wysokość dofinansowania (w PLN) = (3)*(4) b) z czego środki UE	(...) (...)

Instrukcja:

W punkcie C.3 należy wypełnić tabelę, aby wyliczyć maksymalną kwotę dofinansowania w ramach POIiŚ.

Aby poprawnie wypełnić tabelę w punkcie C.3 należy:

- w wierszu 1. – wstawić kwotę wskazaną w punkcie C.1, wierszu 12., literze C;
- w wierszu 2. – wstawić odpowiednią stopę procentową
- w wierszu 3. – wstawić kwotę powstałą w wyniku zastosowania następującej formuły – kwota wskazana w wierszu 1. pomnożona przez odsetek odpowiadający stopie procentowej wskazanej w wierszu 2.;
- w wierszu 4. – należy wstawić właściwą dla działania maksymalną stopę dofinansowania w wydatkach kwalifikowalnych na poziomie projektu, o której mowa w *Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych POIiŚ 2014-2020*. Możliwe jest zastosowanie

²⁷ Zgodnie z wymogiem art. 61 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.*

niższej niż maksymalna stopy dofinansowania na poziomie projektu. W przypadku podmiotów, dla których w dofinansowaniu partycypuje budżet państwa (tj. stopa dofinansowania wynosi 100%) udział środków UE w wydatkach kwalifikowalnych jest zawsze równy 85%.

- w wierszu 5.-należy wstawić kwotę powstałą w wyniku zastosowania następującej formuły – kwota wskazana w punkcie 3, pomnożona przez odsetek wskazany w punkcie 4.

Stosujemy zaokrąglenia matematyczne do wszystkich wierszy za wyjątkiem wiersza 5 (wnioskowana wysokość dofinansowania UE), w którym należy zaokrąglić w dół.

Obliczenie zdyskontowanego dochodu zgodnie z art. 61 ust. 3 lit. a rozporządzenia (UE)nr 1303/2013) (metoda ryczałtowa) (art. 61 ust. 3 lit. a) i wysokości dofinansowania UE – nie dotyczy działania 2.4.

- D. PRZEPROWADZONE STUDIA WYKONALNOŚCI, W TYM ANALIZY WARIANTÓW I ICH WYNIKI- NIE DOTYCZY DZIAŁANIA 2.4.**
- E. ANALIZA KOSZTÓW I KORZYŚCI, W TYM ANALIZA EKONOMICZNA I FINANSOWA, ORAZ OCENA RYZYKA - NIE DOTYCZY DZIAŁANIA 2.4.**
- F. ANALIZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, Z UWZGLĘDNIENIEM POTRZEB DOTYCZĄCYCH PRZYSTOSOWANIA SIĘ DO ZMIANY KLIMATU I ŁAGODZENIA ZMIANY KLIMATU, A TAKŻE ODPORNOŚCI NA KLĘSKI ŻYWIOŁOWE**

Instrukcja:

W przypadku działania 2.4 Wypełnienie części F jest uwarunkowane wymogiem przeprowadzenia postępowania oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Wówczas dla każdej posiadanej decyzji środowiskowej należy wypełnić część F. W przypadku działania 2.4.1.a wypełnienie części F jest uwarunkowane wymogiem uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wówczas dla każdej posiadanej decyzji środowiskowej należy wypełnić część F.

Wyjątkiem są pola: F.1.1., F.8.2. i F.8.3., które należy wypełnić niezależnie od rodzaju projektu.

Część F.4. należy wypełnić w przypadku realizacji projektów z typów działań 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3.

W uzasadnionych przypadkach mając na uwadze czytelność zawartych we wniosku informacji, dotyczących projektu złożonego z kilku przedsięwzięć, istnieje możliwość powielania części F w całości lub w zakresie poszczególnych punktów w zależności od specyfiki projektu objętego wnioskiem.

Nie ma konieczności powielania punktów, których treść się nie zmienia. Należy jednak wskazać, które punkty stanowią część wspólną dla wszystkich przedsięwzięć.

Pojęcie „przedsięwzięcie” należy rozumieć zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej jako ustawa o oś).

Załącznikiem do instrukcji do wniosku o dofinansowanie jest tabela korelacji dyrektyw unijnych wymienionych we wniosku oraz krajowych aktów prawnych. Tabela wskazuje akty prawa krajowego, które wdrażają dyrektywy unijne wymienione we wniosku.

Informacje dotyczące przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach projektu podane w części F powinny być spójne z informacjami podanymi w punkcie B.1.3. Opis projektu.

W polach niewypełnianych należy wpisać „nie dotyczy”.

F.1. Zgodność projektu z polityką ochrony środowiska

Instrukcja:

W punkcie F.1. należy odnieść się do każdego z przedstawionych poniżej zagadnień w zwięzły sposób, opisując w jaki sposób realizacja projektu wpisuje się w unijne i krajowe polityki dotyczące ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

F.1.1 Należy opisać, w jaki sposób projekt przyczynia się do realizacji celów polityki ochrony środowiska, w tym w zakresie zmian klimatu, oraz w jaki sposób uwzględniono przedmiotowe cele w danym projekcie (w szczególności należy rozważyć następujące kwestie: efektywną gospodarkę zasobami, zachowanie różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych, odporność na skutki zmian klimatu itp.).

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

Należy opisać w jaki sposób projekt przyczynia się do realizacji celów polityki ochrony środowiska, a w tym w zakresie dotyczącym zmian klimatu, opisanych we właściwych dokumentach strategicznych.

Uwagi pomocnicze w odniesieniu do aspektów klimatycznych

W analizowanym punkcie w odniesieniu do aspektów związanych ze zmianami klimatu i klęskami żywiołowymi należy opisać, w jaki sposób projekt przyczynia się do realizacji celów polityki klimatycznej określonych w krajowych dokumentach strategicznych. Większość wymienionych dokumentów w odniesieniu do działań związanych z łagodzeniem zmian klimatu opiera się na ustaleniach oraz celach wynikających z pakietu energetyczno-klimatycznego.

W zależności od rodzaju projektu można skorzystać z listy szczegółowych dokumentów wymienionych poniżej, przy czym dla każdego rodzaju projektu należy odnieść się do celów określonych w SPA 2020 (Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020), który jest podstawowym dokumentem strategicznym w obszarze adaptacji do zmian klimatu. Przykładowa lista dokumentów:

- Krajowy Plan Działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych (2010)
- Krajowy Plan Działania dotyczący efektywności energetycznej dla Polski (2014).
- Ocena ryzyka na potrzeby zarządzania kryzysowego. Raport o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego (2013)
- Polityka energetyczna Polski do 2030 roku (2009)
- Polityka klimatyczna Polski. Strategia redukcji emisji gazów cieplarnianych w Polsce do roku 2020 (2003)
- Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko (2014)
- Projekt Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej (2015)

Szersze wskazówki dotyczące zagadnień klimatycznych zostały zaprezentowane w „Poradniku przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe” dostępnym na portalu KLIMADA.

F.1.2 Należy opisać, w jaki sposób projekt jest zgodny z zasadą ostrożności, zasadą działania zapobiegawczego oraz zasadą naprawiania szkody w pierwszym rzędzie u źródła i zasadą zanieczyszczający płaci.

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

Należy wykazać, że projekt został również przygotowany z zachowaniem zasad:

- ostrożności,
- działania zapobiegawczego,
- naprawiania szkody w pierwszym rzędzie u źródła,
- zanieczyszczający płaci – według tej reguły sprawcy szkód w środowisku powinni ponosić pełne koszty tych działań, które są niezbędne dla usunięcia zanieczyszczenia lub koszty równoważnych działań umożliwiających osiągnięcie celów ochrony środowiska. Na podstawie tej zasady uznaje się również, że użytkownicy obiektów infrastrukturalnych powinni partycypować zarówno w pokrywaniu kosztów zmniejszania emisji, jak i kosztów eksploatacji, konserwacji i wymiany elementów infrastruktury mającej wpływ na środowisko. W tym kontekście należy wyjaśnić jak przedmiotowe wymagania zostały uwzględnione w projekcie.

Zasady: ostrożności, działania zapobiegawczego, naprawiania szkody w pierwszym rzędzie u źródła i zanieczyszczający płaci, są ogólnymi zasadami wynikającymi z art. 191 ust 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Ogólny opis ww. zasad znajduje się na poniższej stronie resortu środowiska:

http://archiwum.ekoportal.gov.pl/prawo_dokumenty_strategiczne/PolitykaOchronySrodowiskaUE/CeleZasadyPrawoOchronySrodUE.html.

Wytyczne dotyczące sposobu stosowania zasady ostrożności przygotowane zostały przez Komisję Europejską i opublikowane w formie komunikatu z dnia 2 lutego 2000 roku:

- (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex:52000DC0001>)

przedstawiają one sposób, w jaki zasada ta jest rozumiana i stosowana przez Komisję oraz wskazują w niewiążącej formie – w jaki sposób zasada ta powinna być interpretowana przez inne podmioty. Komunikat podkreśla, że zasada przezorności powinna być zawsze uwzględniana przy dokonywaniu oceny ryzyka oraz przy zarządzaniu ryzykiem.

F.2. Stosowanie dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁸(„dyrektywa SOOŚ”)

F.2.1 Czy projekt jest realizowany w wyniku planu lub programu, innego niż program operacyjny?

Tak Nie

F.2.2. Jeżeli w odpowiedzi na pytanie F.2.1 zaznaczono „Tak”, należy określić, czy dany plan lub program podlegał strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zgodnie z dyrektywą SOOŚ

Tak Nie

Jeżeli zaznaczono odpowiedź „nie”, należy podać krótkie wyjaśnienie:

Max. 1750 znaków

²⁸ Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. UE L197 z 21.7.2001, s. 30).

Jeżeli zaznaczono odpowiedź „Tak”, należy podać nietechniczne streszczenie²⁹ sprawozdania dotyczącego środowiska oraz informacji wymaganych w art. 9 ust. 1 lit. b) dyrektywy SOOŚ (łącznie internetowe albo kopię elektroniczną).

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

Przez **plan lub program inny niż program operacyjny** należy rozumieć niebędący programem operacyjnym dokument, o którym mowa w art. 46 ustawy ooś, z którego postanowień wynika realizacja przedsięwzięcia.

Przez program operacyjny należy rozumieć POLiŚ.

Przez **sprawozdanie dotyczące środowiska** należy rozumieć prognozę oddziaływania na środowisko.

W przypadku kiedy, oprócz programu operacyjnego, realizacja projektu jest rezultatem innego planu lub programu w pkt. F.2.1 zaznaczyć należy odpowiedź TAK i wypełnić pkt. F.2.2.

W przypadku, gdy dany projekt:

- nie jest realizowany w wyniku planu lub programu, innego niż program operacyjny, w pkt F.2.1. należy zaznaczyć kwadrat NIE i w pkt F.2.2 wpisać „nie dotyczy”. Należy również dodać krótkie uzasadnienie (Kwestia wymaga rzetelnej weryfikacji. Wskazanie odpowiedzi negatywnej w przypadku kiedy projekt będzie wynikał z planu lub programu innego niż program operacyjny jest traktowane jako istotny błąd we wniosku).
- jest realizowany w wyniku planu lub programu, innego niż program operacyjny, w pkt F.2.1. należy zaznaczyć kwadrat TAK i wypełnić pkt F.2.2. oraz odpowiednio zaznaczyć w punkcie F.2.2. kwadrat:

NIE – jeśli plan lub program nie podlegał strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, a następnie w polu tekstowym podać krótkie wyjaśnienie, dlaczego nie przeprowadzono tej oceny. W szczególności zalecane jest, aby w uzasadnieniu wskazać okoliczności wyłączające obowiązek przeprowadzenia SOOŚ dla danego planu lub programu (brak wymogu ustawowego w tym np. brak ram dla realizacji przedsięwzięć itd.) oraz w przypadku odstąpienia stosowne wyjaśnienia z wykorzystaniem informacji udostępnionych przez organ prowadzący ocenę na podstawie art. 48 ust. 3 ustawy ooś. Jeżeli SOOŚ jest w trakcie należy wskazać ten fakt wraz z krótką informacją o prowadzonej ocenie.

TAK – jeśli plan lub program podlegał strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, oraz należy załączyć lub udostępnić link do:

- nietechnicznego streszczenia prognozy oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy ooś,
- dokumentów, o których mowa w art. 43 ustawy ooś wraz z informacją o podaniu do publicznej wiadomości informacji o przyjęciu dokumentu i możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy.

Zalecane jest również zamieszczenie informacji w jaki sposób SOOŚ (w szczególności prognoza) dla danego planu lub programu odnosi się do SOOŚ POLiŚ.

Zalecane jest podanie informacji czy ustalenia podjęte na etapie planu lub programu wobec projektu wzięto pod uwagę w trakcie jego przygotowania (szczególnie istotne dla projektów wrażliwych

²⁹Przygotowane zgodnie z art. 5 i załącznikiem I do dyrektywy SOOŚ.

środowiskowo), a także czy realizowany projekt jest zgodny z założeniami planu lub programu.

F.3. Stosowanie dyrektywy 2011/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady („dyrektywa OOS”) - *nie dotyczy działania 2.4*

F.3.1 W przypadku niespełnienia warunku wstępnego dotyczącego przepisów w dziedzinie ochrony środowiska (dyrektywa 2011/92/UE i dyrektywa 2001/42/WE), zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, należy przedstawić łącze internetowe do uzgodnionego planu działania.

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

Punkt dotyczy wyłącznie projektów dużych w rozumieniu art. 100 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

Szczegółowe informacje nt. stanu spełnienia warunków wstępnych zostały opisane w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (w rozdziale 9.1 Identyfikacja warunków oraz ocena ich spełnienia oraz w rozdziale 9.2 Ścieżka dojścia do spełnienia warunków). Aktualna wersja Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dostępna jest na stronie www.pois.gov.pl w zakładce Fundusze Europejskie.

W odniesieniu do Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko warunek jest spełniony. W związku z tym, w polu tekstowym należy wpisać „nie dotyczy”.

F.3.2 Czy projekt jest rodzajem przedsięwzięcia objętym³⁰:

- załącznikiem I do tej dyrektywy (należy przejść do pytania F.3.3);
- załącznikiem II do tej dyrektywy (należy przejść do pytania F.3.4);
- żadnym z powyższych załączników (należy przejść do pytania F.4³¹) – należy przedstawić wyjaśnienie poniżej.

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

UWAGA!

Należy dokonać klasyfikacji danego przedsięwzięcia w ramach rodzajów przedsięwzięć wskazanych w załącznikach do dyrektywy OOS. W przypadku kiedy występuje różnica między klasyfikacją wg prawa krajowego, a ww. klasyfikacją wg. dyrektywy konieczne jest przedstawienie stosownych wyjaśnień uwzględnieniem przepisu nr 32.

Zgodnie ze stanowiskiem KE, zaleca się zwrócenie uwagi na poprawność dokonanej kwalifikacji według załączników dyrektywy OOS (w tym w szczególności na sytuacje w której często błędnie

³⁰ Jeżeli projekt składa się z szeregu robót/działań/usług, które są zaklasyfikowane do różnych grup, informacje należy podać oddzielnie dla poszczególnych zadań inwestycyjnych.

³¹ W odniesieniu do projektów, które nie obejmują przedsięwzięć wskazanych w żadnym z powyższych załączników dyrektywy, a ujętych wg prawa krajowego jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należy przejść do pytania F.3.4. W odniesieniu do projektów, które nie obejmują przedsięwzięć wskazanych w żadnym z powyższych załączników dyrektywy, a ujętych wg prawa krajowego jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko należy przejść do pytania F.3.3.

uznaje się projekt za nie objęty załącznikami dyrektywy OOS).

F.3.3 Jeżeli projekt objęty jest załącznikiem I do dyrektywy OOS³², należy załączyć następujące dokumenty i skorzystać z poniższego pola tekstowego w celu przedstawienia dodatkowych informacji i wyjaśnień³³:

- a) nietechniczne streszczenie raportu OOS³⁴ albo cały raport OOS³⁵;
- b) informacje na temat konsultacji z organami ds. ochrony środowiska, ze społeczeństwem oraz w stosownych przypadkach z innymi państwami członkowskimi przeprowadzonych zgodnie z art. 6 i 7 dyrektywy OOS;
- c) decyzję właściwego organu wydaną zgodnie z art. 8 i 9 dyrektywy OOS³⁶, w tym informacje dotyczące sposobu podania jej do wiadomości publicznej.

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

Należy:

a) załączyć streszczenie w języku niespecjalistycznym raportu OOS, o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 18 ustawy oos (jeśli informacje zawarte w streszczeniu nie będą odpowiadać każdemu rozdziałowi raportu OOS należy załączyć sam raport OOS oraz nie będzie spełniać warunków dyrektywy OOS). W przypadku, gdy w raporcie była przeprowadzona ocena zgodnie z art. 6. ust. 3 Dyrektywy Siedliskowej należy załączyć rozdziały raportu związane z oceną wskazaną w art. 6. ust. 3 Dyrektywy Siedliskowej lub pełną wersję raportu zgodnie z pkt. F.4.2.

b) zasadniczo wystarczającym źródłem powyższych informacji powinno być uzasadnienie do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i wystarczające jest jej wskazanie (w przypadku ponownej oceny również decyzji, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy oos). W przypadku, gdy uzasadnienia ww. decyzji nie zawierają właściwych informacji dotyczących konsultacji z organami ochrony środowiska, ze społeczeństwem oraz informacji na temat transgranicznej OOS należy załączyć stosowną dokumentację w tym zakresie lub przedstawić stosowne wyjaśnienia. Udział społeczeństwa w procedurze oceny oddziaływania na środowisko regulują przepisy ustawy oos. Prezentując ten etap/etapy procedury oceny należy w szczególności wskazać sposób podania informacji do publicznej wiadomości zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 11 ustawy oos (w jaki sposób podano informację o konsultacjach i gdzie były dostępne), termin składania uwag i wniosków zgodnie z art. 33 ust. 1 pkt. 7 ustawy oos (termin minimalny to 21 dni), informacje na temat spotkań konsultacyjnych (ustawa OOS w art. 36 przewiduje rozprawę administracyjną otwartą dla społeczeństwa, w przypadku innego rodzaju spotkań konsultacyjnych zasadne jest je również opisać), zgłoszone uwagi i wnioski, a także sposób ich uwzględnienie w tym przyczyny dla których uwag i wniosków nie uwzględniono zgodnie z art. 85 ust 2 pkt. 1a ustawy oos.

³² Dotyczy to również projektów obejmujących przedsięwzięcia ujęte wg prawa krajowego jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

³³ Dodatkowe informacje powinny obejmować głównie wybrane elementy procedury OOS istotne w odniesieniu do projektu (np. analizę danych, badania i oceny, dodatkowe konsultacje z właściwymi organami i społeczeństwem, określenie dodatkowych środków kompensujących/zmniejszających ryzyko, dodatkową decyzję dotyczącą preselekcji itp., gdy istnieje prawdopodobieństwo zidentyfikowania zmian w projekcie), którą należy przeprowadzić, w szczególności w ramach wieloetapowych procesów dotyczących zezwolenia na inwestycję.

³⁴ Przygotowane zgodnie z art. 5 i załącznikiem IV do dyrektywy 2011/92/UE.

³⁵ Gdy nietechniczne streszczenie raportu w pełni nie odzwierciedla jego treści np. wskutek wezwania strony do jego uzupełnienia w toku postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, należy załączyć ostateczną wersję raportu.

³⁶ W przypadkach gdy procedurę OOS zakończono prawnie wiążącą decyzją przed wydaniem zezwolenia na inwestycję w rozumieniu dyrektywy 2011/92/UE, wnioskodawca załącza do wniosku dokument, podpisany przez osoby uprawnione do jego reprezentacji, w którym zobowiązuje się do terminowego działania w celu uzyskania ww. zezwolenia na inwestycję oraz do rozpoczęcia prac dopiero po jego uzyskaniu.

W przypadku konsultacji z organami ds. ochrony środowiska, postępowania ws. transgranicznego oddziaływania na środowisko, o których mowa w przedmiotowej sekcji należy zwrócić uwagę na kwestię sposobu wzięcia pod uwagę i uwzględnienia uzgodnień z organami ochrony środowiska z art. 85 ust 2 pkt. 1b ustawy ooś.

c) załączyć decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, oraz właściwą w sprawie decyzję wskazaną w art. 72 ust. 1 ustawy ooś, wraz z informacją potwierdzającą jej poprawne podanie do publicznej wiadomości. Przedmiotowa informacja może być przedstawiona w formie oświadczenia albo innej potwierdzającej wykonanie przez organ obowiązku podania rozstrzygnięcia do publicznej wiadomości, o którym mowa w art. 38, 76 ust. 2 i 95 ust. 3 ustawy ooś w formie przewidzianej w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy ooś. W przypadku znacznej liczby obwieszczeń sposób podania do publicznej wiadomości obu decyzji można przedstawić w formie tabelarycznej. Dodatkowo (o ile dotyczy) należy załączyć oświadczenie, o którym mowa w przepisie nr 36.

Dokumenty wymienione w podpunktach a) - c) należy przedstawić w Załączniku 6. Należy stosować.

Dokumenty wymienione w podpunktach a)-c) należy przedstawić w Załączniku 6. Należy stosować jednolity opis załączników elektronicznych do wniosku poprzez dokonanie następującego podziału Załącznika 6:

- 6.1 – dokumenty dot. podpunktu a);
- 6.2 – dokumenty dot. podpunktu b);
- 6.3 – dokumenty dot. podpunktu c).

Poszczególne pliki powinny mieć niepowtarzalne nazwy, np. 6.1.3, 6.2.3.4 itd. Integralnym elementem wniosku powinien być czytelny spis dokumentacji załącznika 6.

W polu tekstowym należy umieścić krótki opis dokumentów, w których znajdują się właściwe informacje. Jeżeli ww. dokumenty nie zawierają wszystkich wymaganych informacji, informacje te należy przedstawić w polu tekstowym oraz podać ich źródło.

Dokumenty i informacje powinny odnosić się do uzyskanego dla projektu zezwolenia na inwestycję w rozumieniu Dyrektywy OOŚ. Należy również zwrócić uwagę na:

- zamieszczanie odesłania do właściwego fragmentu uzasadnienia decyzji na temat procesu podejmowania decyzji (np. w jakim zakresie zostały uwzględnione konsultacje i raport – brak tych informacji w dokumentacji projektu powoduje podejrzenie naruszenia dyrektywy OOŚ),
- nieposługiwanie się ogólnymi stwierdzeniami (np. „stosownie do przepisów krajowych konsultacje są obligatoryjne”, „decyzje są upublicznione”)- zawarcie wyjaśnień jaki sposób wypełniono te wymagania.

F.3.4 Jeżeli projekt objęty jest załącznikiem II do przedmiotowej dyrektywy³⁷, czy przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko?

Tak

Nie

- Jeżeli zaznaczono odpowiedź „Tak”, należy załączyć dokumenty wskazane w pkt F.3.3.
- Jeżeli zaznaczono odpowiedź „nie”, należy podać następujące informacje:
  - a) ustalenie wymagane w art. 4 ust. 4 dyrektywy OOŚ (w formie określonej mianem „decyzji dotyczącej preselekcji” lub „decyzji „screeningowej”);
  - b) progi, kryteria lub przeprowadzone indywidualne badania przedsięwzięć, które doprowadziły do wniosku, że OOŚ nie była wymagana (nie ma konieczności przedstawienia przedmiotowych informacji, jeżeli zawarto je już w decyzji wspomnianej w pkt a) powyżej);

³⁷Dotyczy to również projektów obejmujących przedsięwzięcia ujęte wg prawa krajowego jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

- c) wyjaśnienie powodów, dla których projekt nie ma znaczących skutków środowiskowych, biorąc pod uwagę odpowiednie kryteria selekcji określone w załączniku III do dyrektywy OOS (nie ma konieczności przedstawienia przedmiotowych informacji, jeżeli zawarto je już w decyzji wspomnianej w pkt a) powyżej).

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W punkcie F.3.4. należy odpowiedzieć na pytanie, czy dla przedsięwzięcia objętego rodzajem przedsięwzięcia wskazanym w załączniku II do dyrektywy OOS zostało przeprowadzone postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, będące wynikiem wydania postanowienia o obowiązku przeprowadzenia OOS. W przypadku, gdy takie postępowanie:

- zostało przeprowadzone – należy zaznaczyć kwadrat TAK oraz dołączyć stosowne dokumenty wskazane w punkcie F.3.3.;
- nie zostało przeprowadzone – należy zaznaczyć kwadrat NIE, podać wyjaśnienie oraz dołączyć stosowne dokumenty wskazane w podpunktach a, b i c. Wymagana jest również informacja, co do sposobu powiadomienia społeczeństwa o podjętej decyzji.
- przez „decyzję dotyczącą preselekcji” lub „decyzję „screeningową” należy rozumieć postanowienie o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.
- w przypadku inwestycji składającej się z co najmniej dwóch przedsięwzięć, dla których wydano decyzję bez oceny oddziaływania na środowisko, zalecane jest przedstawienie w jaki sposób wszystkie te przedsięwzięcia razem wpływają na stan środowiska (efekt skumulowany). W tym celu należy posłużyć się uzasadnieniami postanowień i decyzji, odmawiających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 63 ustawy oos.
- należy unikać ogólnych stwierdzeń takich jak: „kryteria z załącznika III były rozważone”.

F.3.5 Zezwolenie na inwestycję/decyzja budowlana (w stosownych przypadkach)

Instrukcja:

1. Przez pojęcie „zezwolenie na inwestycję” w rozumieniu dyrektywy OOS w odniesieniu do prawa polskiego należy rozumieć zbiór decyzji koniecznych do uzyskania w procesie inwestycyjnym, którego ostatnim etapem jest decyzja budowlana (pozwolenie na budowę albo decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji), ewentualnie inna z decyzji administracyjnych kończących przygotowanie procesu inwestycyjnego, jeżeli dla danego przedsięwzięcia przepisy prawa nie przewidują konieczności uzyskania pozwolenia na budowę.
2. Jednakże według stanowiska Komisji Europejskiej (wyrażonego w piśmie z 20.10.2009 r. znak: DG REGIO.H1/MT/spD(2009) 880600), które można zastosować również do projektów realizowanych w obecnej perspektywie (nie wykluczając projektów nie będących tzw. dużymi projektami) pojęcie „zezwolenie na inwestycję” w rozumieniu formularza OOS należy interpretować jako instrument dla sprawdzenia gotowości projektu do ubiegania się o dofinansowanie (niezależnie od tego czy ocena oddziaływania na środowisko była prowadzona, czy też nie).

Dlatego „zezwoleniem na inwestycję” w ww. znaczeniu są w szczególności zbiory decyzji obejmujące decyzje wymienione w art. 72 ust. 1 w tym „decyzje budowlane” lub zgłoszenia wymienione w art. 72 ust. 1a ustawy oos.

Wobec powyższego ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o „zezwoleniu na inwestycję/decyzji budowlanej” należy przez to rozumieć każdą decyzję uprawniającą do rozpoczęcia robót budowlanych a także sytuację, kiedy w wyniku braku sprzeciwu właściwego organu beneficjent jest uprawniony do realizacji przedsięwzięcia w oparciu o zgłoszenie robót budowlanych w trybie art. 30 ustawy Prawo budowlane.

3. Informacje prezentowane w tym punkcie wniosku obrazować mają dojrzałość projektu oraz potwierdzać udzielenie stosownego zezwolenia na realizację projektu przez właściwe władze.
4. W przypadku zgłoszeń rekomenduje się, aby po upływie terminu umożliwiającego rozpoczęcie robót budowlanych, wskutek niewniesienia sprzeciwu przez właściwy organ, przekazać odpowiednią informację instytucji oceniającej wniosek o dofinansowanie. Stosowną informację należałoby przekazać również w razie wniesienia ww. sprzeciwu powodującego konieczność uzyskania decyzji.

F.3.5.1. Czy projekt/przedsięwzięcie jest już na etapie budowy (co najmniej jedno zamówienie na roboty budowlane)?

Tak* Nie

F.3.5.2. Czy udzielono już zezwolenia na inwestycję/decyzji budowlanej w odniesieniu do danego projektu/przedsięwzięcia (w przypadku co najmniej jednego zamówienia publicznego na roboty budowlane)?

Tak Nie*

*Komisja Europejska nie dopuszcza projektów znajdujących się na etapie budowy (odpowieź „Tak” na pytanie F.3.5.1.), w przypadku których nie posiadano zezwolenia na inwestycje/decyzji budowlanej w odniesieniu do co najmniej jednego zamówienia na roboty budowlane w momencie przedstawienia ich Komisji Europejskiej

Instrukcja:

W punkcie F.3.5.1 oraz F.3.5.2 oczekuje się informacji potwierdzającej, że w przypadku rozpoczęcia robót budowlanych poprzedzone one zostały stosowną procedurą zezwolenia na inwestycję.

W punkcie F.3.5.1 poprzez „co najmniej jedno zamówienie na roboty budowlane” rozumie się podpisaną umowę na roboty budowlane w ramach, której rozpoczęto realizację robót budowlanych.

W przypadku zgłoszenia robót budowlanych wniosek wypełnia się analogicznie.

F.3.5.3. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „Tak” (na pytanie F 3.5.2), należy podać datę.

Instrukcja:

Należy wskazać datę pierwszej uzyskanej decyzji budowlanej (lub zgłoszenia).

F.3.5.4. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „Nie” (na pytanie F 3.5.2), należy podać datę złożenia wniosku o zezwolenie na inwestycję/decyzji budowlanej:

Instrukcja:

Należy podać datę pierwszego wniosku o zezwolenie na inwestycję/decyzję budowlaną (lub zgłoszenia).

F.3.5.5. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „Nie” (na pytanie F.3.5.2.), należy określić przeprowadzone dotychczas czynności administracyjne i opisać te, które pozostały do przeprowadzenia:

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

Należy wskazać dotychczas uzyskane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach (jeżeli są wymagane) w odniesieniu do zakresu projektu objętego wnioskiem o dofinansowanie oraz określić obecnie realizowany etap procesu przygotowania dokumentacji do wniosku lub obecny etap procesu uzyskiwania zezwoleń na inwestycję/decyzji budowlanych w odniesieniu do zakresu projektu objętego wnioskiem o dofinansowanie.

Wskazać należy czynności administracyjne niezbędne do wykonania w celu uzyskania ostatecznego zezwolenia na inwestycję/decyzji budowlanej lub ostatecznych zezwoleń na inwestycję/decyzji budowlanych.

F.3.5.6. Kiedy oczekuje się wydania ostatecznego zezwolenia na inwestycję/decyzji budowlanej (lub ostatecznych zezwoleń na inwestycję/decyzji budowlanych)?

Instrukcja:

Należy podać przewidywaną datę ostatniej decyzji budowlanej (lub zgłoszenia). Należy zwrócić uwagę na spójność prezentowanych danych z pozostałą częścią wniosku.

F.3.5.7. Należy określić właściwy organ (lub właściwe organy), który wydał lub wyda zezwolenie na inwestycję/decyzję budowlaną:

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

Należy wskazać daty, sygnaturę, organ wydający oraz przedmiot każdego zezwolenia na inwestycję/decyzji budowlanej (lub zgłoszenia) z podziałem na wydane i planowane.

W przypadku realizacji części zakresu projektu na podstawie zgłoszenia w tym polu należy również podać wskazany w zgłoszeniu termin rozpoczęcia robót budowlanych (obowiązek jego ujęcia w treści zgłoszenia wynika z art. 30 ust. 2 Prawa budowlanego).

F.4. Stosowanie Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory³⁸ (dyrektywa siedliskowa); ocena oddziaływania na obszary Natura 2000

F.4.1. Czy projekt może samodzielnie lub w połączeniu z innymi projektami znacząco negatywnie wpłynąć na obszary, które są lub mają być objęte siecią Natura 2000?

Tak

Nie

³⁸

Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7.).

- F.4.2 Jeżeli w odpowiedzi na pytanie F.4.1 zaznaczono „Tak”, należy przedstawić:
- 1) decyzję właściwego organu oraz odpowiednią ocenę przeprowadzoną zgodnie z art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej;
  - 2) jeżeli właściwy organ ustalił, że dany projekt ma istotny negatywny wpływ na jeden obszar lub więcej obszarów objętych lub które mają być objęte siecią Natura 2000, należy przedstawić:
    - a) kopię standardowego formularza zgłoszeniowego „Informacje dla Komisji Europejskiej zgodnie z art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej³⁹, zgłoszone Komisji (DG ds. Środowiska) lub;
    - b) opinię Komisji zgodnie z art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej w przypadku projektów mających istotny wpływ na siedliska lub gatunki o znaczeniu priorytetowym, które są uzasadnione tak ważnymi względami jak nadrzędny interes publiczny inny niż zdrowie ludzkie i bezpieczeństwo publiczne lub korzystne skutki o podstawowym znaczeniu dla środowiska.
- F.4.3 Jeżeli w odpowiedzi na pytanie F.4.1 zaznaczono „Nie”, należy dołączyć wypełnioną przez właściwy organ deklarację znajdującą się w załączniku I oraz mapę, na której wskazano lokalizację projektu i obszarów Natura 2000. Jeżeli projekt ma charakter nieinfrastrukturalny (np. wiąże się z zakupem taboru), należy to odpowiednio wyjaśnić i w takim przypadku nie ma obowiązku dołączania deklaracji.

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

UWAGA!

Punkt F.4. dotyczy obszarów, które już zostały objęte siecią Natura 2000 oraz tych, które mają zostać objęte tą siecią. Należy podkreślić, że oddziaływanie na ww. obszary może mieć projekt realizowany nie tylko w obrębie tego obszaru, ale również poza nim.

Beneficjent zaznacza odpowiedź „NIE”, tylko jeżeli nie istniało lub nie istnieje prawdopodobieństwo, że projekt może znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000 i nie uznano w związku z tym za konieczne przeprowadzenie oceny oddziaływania na obszary Natura 2000. Tylko w takiej sytuacji beneficjent ma obowiązek dołączenia do wniosku o dofinansowanie deklaracji organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000.

Szczegółowe zalecenia w tym zakresie zawarte są w „Wytycznych w zakresie dokumentowania postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych”. Ponadto należy przestrzegać zaleceń zawartych w przygotowanych przez Komisję Europejską dokumentach:

- *Zarządzanie obszarami Natura 2000. Postanowienia artykułu 6 dyrektywy „siedliskowej” 92/43/EWG;*
- *Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszary Natura 2000. Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów Artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG;*

Dokumenty (w polskiej wersji językowej) można znaleźć na stronie internetowej pod adresem: http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm.

Gdy przedmiotem projektu jest inwestycja o charakterze nieinfrastrukturalnym (np. zakup sprzętu, urządzeń, taboru) bądź o charakterze „miękkim” (np. szkolenia, kampania edukacyjna) – w punkcie F.4.1 należy wpisać NIE i odpowiednio to wyjaśnić w polu tekstowym w pkt F.4.3. W takim przypadku nie należy dołączać *Deklaracji organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000*

³⁹ Zmieniona wersja przyjęta przez Komitet ds. siedlisk naturalnych w dniu 26 kwietnia 2012 r. http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm#art6

(nie należy w ogóle występować o wydanie tego rodzaju zaświadczenia).

W przypadku, gdy w raporcie była przeprowadzona ocena zgodnie z art. 6. ust. 3 Dyrektywy Siedliskowej należy załączyć pełną wersję raportu, lub rozdziały raportu, w których zawarto ocenę wskazaną w art. 6. ust. 3 Dyrektywy Siedliskowej. Pozostała wymagana dokumentacja dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko jest wskazana w pkt. F.3.3 i F.3.4 wniosku.

W przypadku procedury oceny dla przedsięwzięć innych niż mogące znacząco oddziaływać na środowisko opisanej w rozdziale 5 ustawy ooś (tzn. przedsięwzięć, które nie są przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko ale mogą znacząco wpływać na obszary Natura 2000) wymaga się załączenia raportu o którym mowa w art. 97 ust. 3 ustawy ooś, postanowienia o którym mowa w art. 98 ust. 1 ustawy ooś oraz kopii decyzji, o której mowa w art. 96 ust. 1 ustawy ooś wraz z informacją o jej podaniu do publicznej wiadomości w formie przewidzianej w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy ooś.

W przypadku określonym w punkcie F.4.2 ppk. 2 dodatkowo wymagana jest kopia dokumentacji, o której mowa w art. 35 ustawy o ochronie przyrody, czyli informacji dotyczącej ustalenia kompensacji przyrodniczej.

Zakładany efektkompensacji przyrodniczej powinien nastąpić później niż w terminie rozpoczęcia działań powodujących negatywne oddziaływanie co powinno zostać odnotowane/potwierdzone na potrzeby wniosku o dofinansowanie.

F.5. Stosowanie dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁴⁰ („ramowej dyrektywy wodnej”); ocena oddziaływania na jednolitą część wód– nie dotyczy działania 2.4

W dniu 22 grudnia 2000 r. została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, zwana Ramową Dyrektywą Wodną, która formalnie obowiązuje Polskę od dnia akcesji do Unii Europejskiej, czyli od dnia 1 maja 2004 r. Głównym celem dyrektywy jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego wód powierzchniowych, jak również dobrego stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych do 2015 r. Najważniejszym krokiem zmierzającym w kierunku osiągnięcia celów dyrektywy było opracowanie niezbędnych dokumentów planistycznych, jakimi są Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz Program wodno-środowiskowy kraju.

W niniejszej instrukcji używa się słowa „projekt” przez co należy rozumieć jakiegokolwiek działanie lub działania objęte wnioskiem o dofinansowanie, scharakteryzowane w pkt. B.3 formularza wniosku. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się sytuację, w której na objęty dofinansowaniem projekt składa się więcej niż jedno działanie, traktowanych rozdzielnie przy wypełnianiu instrukcji.

Pojęcie „przedsięwzięcie” rozumiane jest zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ust. 1 pkt. 13 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235, z późn. zm.) dalej ustawa ooś

F.5.1 W przypadku niespełnienia odpowiedniego warunku wstępnego zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, należy przedstawić łącze do zatwierdzonego planu działań.

Max. 1750 znaków

Instrukcja.

Informacje podstawowe:

Stosownie do art. 19 ww. rozporządzenia ramowego, uruchomienie funduszy UE będzie uzależnione od spełnienia wymogów warunkowości *ex-ante*, tj. zapewnienia określonych warunków wyjściowych, umożliwiających efektywną realizację programów współfinansowanych ze środków europejskich. Warunki te wiążą się zwykle z koniecznością zapewnienia odpowiednich ram strategicznych dla określonych priorytetów inwestycyjnych bądź transpozycją i wdrożeniem wybranych elementów legislacji UE.

Szczegółowe informacje nt. stanu spełnienia warunków wstępnych wskazanych w art. 19 zostały opisane w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (w rozdziale 9.1 Identyfikacja warunków oraz ocena ich spełnienia oraz rozdziale 9.2 Ścieżka dojścia do spełnienia warunków). Aktualna wersja Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dostępna jest na stronie www.pois.gov.pl

W polu należy wpisać „nie dotyczy”, jeżeli warunek wstępny dla danego priorytetu inwestycyjnego POIiŚ jest spełniony lub żaden z warunków wstępnych nie dotyczy priorytetu inwestycyjnego w ramach którego projekt jest realizowany.

Informacje szczegółowe:

W obszarze **gospodarki wodnej** kluczowym elementem wiążącym się ze spełnieniem warunków wstępnych jest przyjęcie aktualizacji *Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy* (aPGW), zgodnych z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej. Ponadto w związku z oczekiwaniami KE, opracowano (zatwierdzone przez Radę Ministrów w dniu 26.08.2014) przejściowe dokumenty w gosp. wodnej, tzw. Master Plany dla dorzeczy Wisły i Odry, stanowiące uzupełnienie obowiązujących Planów Gospodarowania Wodami (PGW) w zakresie inwestycji mogących spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych, dla których zastosowano odstępstwo zgodnie z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej. W Ministerstwie Środowiska trwają także prace nad przygotowaniem nowej ustawy – *Prawo wodne*, obejmujące zakresem m.in. zapewnienie komplementarności w polityce opłat za wodę z uwzględnieniem zasady „zwrotu kosztów za usługi wodne (wynikające z uzup. transp. art. 9 Ramowej Dyrektywy Wodnej).

F.5.2 Czy projekt obejmuje nowe zmiany charakterystyki fizycznej części wód powierzchniowych lub zmiany poziomu części wód podziemnych, które pogarszają stan jednolitej części wód lub uniemożliwiają osiągnięcie dobrego stanu wód/potencjału?

Tak

Nie

Instrukcja.

Uwaga !

Wskazane zapisy w pytaniu F.5.2 oraz w dalszej części formularza w odniesieniu do prawa krajowego należy rozumieć następująco:

- części wód powierzchniowych – jednolita części wód powierzchniowych (JCWP),
- części wód podziemnych – jednolite części wód podziemnych (JCWPd).

Informacja ma odpowiadać na pytanie czy wystąpią okoliczności:

w których dobry stan ekologiczny lub potencjał ekologiczny nie zostanie osiągnięty lub nie uda się zapobiec pogorszeniu stanu JCWP lub JCWPd w wyniku nowych zmian w charakterystyce fizycznej JCWP lub zmianie poziomu JCWPd

W wyniku selekcji dokonanej na podstawie tego punktu otrzymujemy zasadniczo 3 umowne kategorie projektów:

Odpowiedź TAK - w przypadku odpowiedzi pozytywnej planowane działanie/działania podlegają ocenie pod kątem spełnienia przesłanek dla zastosowania odstępstw, o których mowa w artykule 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej. W takich przypadkach klasyfikujemy projekt do Kategorii A - należy przejść do punktu F.5.2.1.

Odpowiedź NIE – w przypadku odpowiedzi negatywnej mogą wystąpić dwie sytuacje:

1. przeprowadzono analizę w celu odpowiedzi na pytanie F.5.2 – wówczas formularz wniosku nakłada wymóg przedstawienia deklaracji właściwego organu oświadczającej, że projekt nie pogarsza stanu jednolitej części wód ani nie uniemożliwia osiągnięcia dobrego stanu/potencjału wraz z uzasadnieniem powodów takiej opinii. W takich przypadkach klasyfikujemy projekt do Kategorii B - należy przejść do punktu F.5.2.2.

2. nie przeprowadzono analizy w celu odpowiedzi na pytanie F.5.2 – projekt, z uwag na swój charakter nie wymaga rozpatrzenia w kontekście spełnienia wymogów Ramowej Dyrektywy Wodnej. Będą to projekty:

- studialne, czyli dotyczące opracowania dokumentacji, jeśli w ramach tych projektów nie zachodzi potrzeba działań fizycznych,
- nieinfrastrukturalne (jak na przykład wskazane w zapytaniu działania zakupowe, nie związane z ingerencją w środowisko),
- dotyczące systemów ERTMS, SESAR, ITS, VTMS, i systemu aplikacji telematycznych, oraz dotyczące modernizacji statków i taboru kolejowego, jeżeli proponowane projekty nie obejmują robót fizycznych (np. budowa konstrukcji wsporczej pod antenę), które mogą wpłynąć na obszary wód chronionych, zgodnie z definicją zawartą w art. 1 RDW.

W takich przypadkach klasyfikujemy projekt do Kategorii C - należy przejść do punktu F.5.2.2.

F.5.2.1. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „Tak”, należy przedstawić ocenę oddziaływania na jednolitą część wód i szczegółowe wyjaśnienie sposobu, w jaki spełniono lub w jaki zostaną spełnione wszystkie warunki zgodnie z art. 4 ust. 7 ramowej dyrektywy wodnej.

Należy wskazać także, czy projekt jest wynikiem krajowej/regionalnej strategii w odniesieniu do danego sektora lub wynikiem planu gospodarowania wodami w dorzeczu, który uwzględnia wszystkie istotne czynniki (np. wariant korzystniejszy dla środowiska, oddziaływanie skumulowane itd.)? Jeżeli tak, należy podać szczegółowe informacje.

Max. 3500 znaków

Instrukcja

W przedmiotowym punkcie uwzględnia się projekty sklasyfikowane wg pkt F.5.2 do Kategorii A.

Przedmiotowy punkt dotyczy odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Mówiąc o odstępstwach należy pamiętać, że jest to element procesu planistycznego mogący wpływać na cele środowiskowe. Podobnie jak cele środowiskowe, odstępstwa zdefiniowane zostały w artykule 4 RDW, natomiast w polskim prawodawstwie – w ustawie Prawo wodne.

W przedmiotowym przypadku mówimy o odstępstwie dopuszczonym ze względu na planowany projekt, które wskazano w art. 4 ust. 7 RDW tj. nowe zmiany charakterystyki fizycznej JCWP lub zmiany poziomu JCWPd lub nowe formy zrównoważonej działalności człowieka.

W obecnym stanie prawnym w procedurze oceny oddziaływania na środowisko poprzedzającej wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach uwzględniona jest ocena związana z ww. odstępstwem. W artykule 81 ustawy ooś (zmiana wprowadzona zmianą ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 32 poz. 159) – dalej ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r.) wskazano, że jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na

środowisko wynika, że przedsięwzięcie może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, o ile nie zachodzą przesłanki o których mowa w art. 38 j ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne.

Artykuł 38j ust. 2 ustawy prawo wodne stanowi, iż aby móc skorzystać z odstępstwa określonego w ust. 1 konieczne jest łączne spełnienie wymienionych warunków:

- zaplanowano łagodzenie skutków negatywnych oddziaływań na stan wód;
- przyczyny nowych zmian przedstawione w aktualizacji PGW;
- przyczyną realizacji przedsięwzięcia jest nadrzędny cel publiczny lub utracone korzyści przeważane są przez pozytywne efekty dla środowiska i społeczeństwa (uwzględniając zasadę zrównoważonego rozwoju);
- rozpatrzono alternatywy i wybrano wariant najlepszy, tzn. zakładanych korzyści nie można osiągnąć w inny sposób, lepszy dla środowiska ze względu na wykonalność techniczną lub nieproporcjonalnie wysokie koszty w stosunku do zakładanych korzyści.

Tym samym w procedurze oceny oddziaływania na środowisko badane jest spełnienie przesłanek o których mowa w artykule 38j ust. 2 ustawy prawo wodne.

W kontekście oceny i spełnienia odstępstwa o którym mowa w artykule 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej należy wskazać na Masterplany dla dorzecza Odry i Wisły, a po przyjęciu i opublikowaniu na aktualizację PGW.

(https://www.mos.gov.pl/artypul/7_archiwum/23261_rzad_przyjal_masterplany_dla_dorzeczy_wisly_i_odry.html). W zatwierdzonych w dniu 23 sierpnia 2014 roku Masterplanach dla dorzecza Odry i Wisły wykonana została ww. ocena w stosunku do projektów realizowanych i planowanych w sektorach ochrony przeciwpowodziowej, gospodarki wodnej, żeglugi śródlądowej i morskiej oraz hydroenergetyki⁴¹. Ocenione zadania zostały zagregowane w oddzielne listy w zależności od wyników oceny. W przypadku projektów ujętych na Liście nr 2, których dotyczy wspomniane wyżej odstępstwo wymagana jest ich analiza w aktualizacji PGW.

Obecnie trwa proces przygotowania aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami oraz Programu wodno-środowiskowego kraju (PWŚK). Odpowiedzialny za przygotowanie dokumentów jest Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej. Szczegółowe i aktualne informacje znajdują się na stronie <http://www.apgw.kzgw.gov.pl/>.

Tym samym w przypadku inwestycji sklasyfikowanych wg. pkt. F.5.2 do kategorii A niezbędne jest ich ujęcie w aPGW wraz z informacją o ocenie spełnienia warunków art. 4(7) Ramowej Dyrektywy Wodnej.

F.5.2.2. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „Nie”, należy dołączyć wypełnioną przez właściwy organ deklarację znajdującą się w dodatku 2. Jeżeli projekt ma charakter nieinfrastrukturalny (np. wiąże się z zakupem taboru), należy to odpowiednio wyjaśnić i w takim przypadku nie ma obowiązku dołączania deklaracji.

Max. 1750 znaków

⁴¹Niniejszy dokument nie uwzględnia projektów z zakresu gospodarki ściekowej, ze względu na funkcjonowanie odrębnego dokumentu wypełniającego wymagania Dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych w tym zakresie, tj. Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Instrukcja

Przedmiotowy punkt dotyczy przypadków, kiedy nie zidentyfikowano czynników oddziaływania na jednolite części wód w związku z realizacją działań objętych niniejszym wnioskiem lub zidentyfikowano czynniki oddziaływania, ale w wyniku przeprowadzonej oceny wykluczono możliwości ich wpływu na stan wód. Wówczas wymaganym załącznikiem wniosku o dofinansowanie jest deklaracja właściwego Regionalnego Dyrektora ochrony Środowiska oświadczająca, że projekt nie pogarsza stanu jednolitej części wód ani nie uniemożliwia osiągnięcia dobrego stanu wraz z uzasadnieniem powodów takiej opinii. Będą to projekty sklasyfikowane wg pkt F.5.2 do kategorii B.

Uwzględnione w przedmiotowym punkcie będą również działania objęte wnioskiem, które z racji swojego charakteru nie będą miały znaczenia dla osiągnięcia celów dyrektywy. Wówczas nie załącza się deklaracji znajdującej się w dodatku nr 2, a dokonuje się stosownego wyjaśnienia w polu pod punktem F.5.2.2. Będą to projekty sklasyfikowane wg pkt. F.5.2 do kategorii C.

1. Informacje istotne w procesie pozyskania deklaracji organu

W odniesieniu do projektów sklasyfikowanych wg pkt F.5.2 do kategorii B wymagających deklaracji organu, przed przystąpieniem do jej pozyskania należy zwrócić uwagę na następujące zagadnienia:

1.1 grupa przedsięwzięcia wg rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r., nr 213, poz. 1397, z późn. zm.)

Z uwagi na fakt, iż w polskim prawie kwestie dotyczące odstępstwa z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej włączone są w ustawę ooś i analizowane na etapie postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach istotna jest kategoria/grupa przedsięwzięcia w kontekście oceny inwestycji wymaganej przez Ramową Dyrektywę Wodną. Przyjęto podział na 3 grupy przedsięwzięć stosowany w ocenach oddziaływania na środowisko mając na uwadze różną dokumentację dostępną dla tych trzech grup. Dwie pierwsze grupy to przedsięwzięcia wymienione w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r., nr 213, poz. 1397, z późn. zm.) dla których wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W odniesieniu do przedsięwzięć z I grupy istnieje obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Natomiast w przypadku przedsięwzięć z grupy II, obowiązek ten może zostać nałożony przez organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jeżeli po uzyskaniu opinii organu ochrony środowiska i inspekcji sanitarnej oraz po przeanalizowaniu charakterystyki przedsięwzięcia pod kątem uwarunkowań podanych w art. 63 ust. 1 ustawy ooś, stwierdzona zostanie taka potrzeba. Pozostałe przedsięwzięcia (nie wymagające uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) to grupa III, zwyczajowo – ze względu na kontekst – określane jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000. Dla części inwestycji z tej grupy (mogących kolidować z przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000) właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska (RDOŚ) w uzasadnionych przypadkach wydaje postanowienie nakładające obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000. W przypadku stwierdzenia braku znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 RDOŚ w drodze postanowienia stwierdza brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

Należy zaznaczyć, iż brak klasyfikacji przedsięwzięcia do grupy I lub II nie oznacza automatycznie braku możliwości wpływu na stan wód i ekosystemów od nich zależnych.

1.2 art. 81 ust. 3 ustawy ooś oraz wejście w życie przepisów ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku *o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw*

Kluczową datą jest 18 marca 2011 r., kiedy w życie weszły przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku. Wspomnianą ustawą wprowadzono do ustawy ooś ust. 3 w art. 81, wskazujący, że jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 38j ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne. W związku z art. 20 *ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r.* wskazującym, że do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, istotny jest moment złożenia wniosku o decyzję o środowiskowych

uwarunkowaniach (w przypadku przedsięwzięć z III grupy (o których mowa poniżej w pkt.1.3) wniosku o decyzję zezwalającą na realizację przedsięwzięcia lub stosowne zgłoszenie), nie zaś data wydania samej decyzji. Należy przyjąć, że dla przedsięwzięć, w stosunku do których postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zostało wszczęte po 18 marca 2011 r., ocena wpływu przedsięwzięcia/elementów projektu na stan wód powinna być przeprowadzona w ramach tego postępowania. Należy tu jednak zastrzec, że wpływ na stan wód jest przedmiotem szczegółowych analiz prowadzonych podczas oceny oddziaływania na środowisko, natomiast w postępowaniach zakończonych na etapie „screeningu” badana jest konieczność przeprowadzenia oceny w oparciu o szacowanie możliwego niekorzystnego oddziaływania na stan wód.

1.3 Plan działania w zakresie planowania strategicznego w gospodarce wodnej oraz Masterplany dla obszarów dorzecza Wisły i Odry

2 lipca 2014 r. Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia „*Planu działania w zakresie planowania strategicznego w gospodarce wodnej*”, przedłożoną przez Ministra Środowiska. Zgodnie z *Planem działania w zakresie planowania strategicznego w gospodarce wodnej*, Masterplany obejmują wszystkie projekty wskazane w *Planie...* sektorach, które ze względu na wpływ na właściwości fizyczne części wód powierzchniowych lub zmianę poziomu części wód podziemnych mogą spowodować nieosiągnięcie dobrego stanu (albo potencjału ekologicznego) lub pogorszenie stanu jednolitej części wód powierzchniowych lub podziemnych. W związku z powyższym znaczna część projektów została objęta przedmiotowymi dokumentami. Tym samym należy również zwrócić uwagę, iż w przypadku działań/projektów ujętych w Załączniku nr 2 Lista nr 1 *Inwestycje, które nie wpływają negatywnie na osiągnięcie dobrego stanu wód lub nie pogarszają stanu wód* Master Planu dla obszaru dorzecza Wisły oraz Masterplanu dla obszaru Dorzecza Odry podstawę wydania niniejszej deklaracji stanowi przedmiotowa lista wykonana na podstawie oceny dokonanej na etapie realizacji obu Masterplanów. Sytuacja taka dotyczy przypadków, gdy zakres ocenianego działania/projektu jest tożsamy z zakresem ocenianym na etapie zatwierdzania Masterplanów.

2. Proces pozyskania deklaracji organu (o której mowa w pkt. F.5.2.2)

Organem odpowiedzialnym za wydanie deklaracji jest właściwy ze względu na miejsce realizacji projektu Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska. W przypadku kiedy projekt obejmuje więcej niż jedno województwo deklaracje wydaje oddzielnie dla każdego województwa właściwy Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Przystępując do pozyskania deklaracji należy projekty sklasyfikowane w pkt F.5.2 do Kategorii B podzielić, z uwagi na powyżej wskazane w punkcie 1 kwestie, na trzy podkategorie:

B.1. Projekty ujęte w Załączniku nr 2 Lista nr 1 *Inwestycje, które nie wpływają negatywnie na osiągnięcie dobrego stanu wód lub nie pogarszają stanu wód* Masterplanu dla obszaru dorzecza Wisły oraz Masterplanu dla obszaru Dorzecza Odry.

W przypadku tych projektów podstawą wydania deklaracji, będzie wspomniana powyżej lista zawarta w Załączniku nr 2 Lista nr 1 *Inwestycje, które nie wpływają negatywnie na osiągnięcie dobrego stanu wód lub nie pogarszają stanu wód* Masterplanu dla obszaru dorzecza Wisły oraz Masterplanu dla obszaru Dorzecza Odry.

B.2. Projekty nie ujęte w B.1, dla których postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zostało wszczęte po 18 marca 2011 r.

W przypadku tych projektów podstawą wydania deklaracji powinna być ocena oddziaływania przedsięwzięcia/elementów projektu na stan wód przeprowadzona w ramach postępowania ws. oceny oddziaływania na środowisko lub w postępowaniach zakończonych na etapie „screeningu” wyników badania konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, w tym również z uwagi na możliwość niekorzystnego oddziaływania na stan wód. Jeżeli wnioskodawca jest w posiadaniu innych opracowań dotyczących wpływu przedsięwzięcia na stan wód może je również przedstawić.

B.3. Projekty nie ujęte w B.1, dla których postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zostało wszczęte przed 18 marca 2011 r. (w przypadku przedsięwzięć z III grupy wszczęto postępowanie o decyzję zezwalającą na realizację przedsięwzięcia lub dokonano stosowne zgłoszenie przed 18 marca 2011 r.) oraz projekty sklasyfikowane do grupy III (wg pkt 1.3 przedmiotowej instrukcji).

W przedmiotowym przypadku istotne jest czy brak jest zidentyfikowanych czynników oddziaływania na

jednolite części wód w związku z realizacją działań objętych niniejszym wnioskiem lub czy zidentyfikowano czynniki oddziaływania, ale w wyniku przeprowadzonej oceny wykluczono negatywny wpływ na stan JCW.

B.3.1. W przypadku, kiedy nie zidentyfikowano czynników wpływu na jednolite części wód w związku z realizacją działań objętych niniejszym wnioskiem, podstawą wydania deklaracji będzie opracowanie przygotowane przez inwestora dotyczące podsumowania dotychczasowej wiedzy na temat zgodności przedsięwzięcia/elementów projektu z przepisami Ramowej Dyrektywy Wodnej, obejmujące w szczególności:

- charakterystykę zakresu i sposobu funkcjonowania projektu ze wskazaniem, jeżeli takie zostały zidentyfikowane, elementów istotnych z punktu widzenia możliwości negatywnego wpływu na osiągnięcie dobrego stanu wód lub pogorszenia stanu wód,

- identyfikację jednolitych części wód (lub ich zlewni), na które może oddziaływać projekt, opis stanu jednolitych części wód oraz obowiązujących dla nich celów środowiskowych, w tym celów dla obszarów chronionych wyznaczonych zgodnie z art. 113 ust. 2 ustawy Prawo wodne,

- wyjaśnienia potwierdzające brak zidentyfikowanych czynników oddziaływania projektu na poszczególne elementy stanu jednolitych części wód

Prowadząc analizę w zakresie identyfikacji czynników wpływu na jednolite części wód należy mieć na uwadze całościowy zakres projektu (np. ujęte w projekcie działania minimalizujące i łagodzące).

B.3.2. W przypadku, kiedy zidentyfikowano czynniki oddziaływania na jednolite części wód w związku z realizacją działań objętych niniejszym wnioskiem, podstawą wydania deklaracji będzie opracowanie przygotowane przez inwestora dotyczące podsumowania dotychczasowej wiedzy na temat zgodności przedsięwzięcia/elementów projektu z przepisami Ramowej Dyrektywy Wodnej, obejmujące w szczególności:

- charakterystykę zakresu i sposobu funkcjonowania projektu ze wskazaniem, jeżeli takie zostały zidentyfikowane, elementów istotnych z punktu widzenia możliwości negatywnego wpływu na osiągnięcie dobrego stanu wód lub pogorszenia stanu wód,

- identyfikację jednolitych części wód (lub ich zlewni), na które może oddziaływać projekt, opis stanu jednolitych części wód oraz obowiązujących dla nich celów środowiskowych, w tym celów dla obszarów chronionych wyznaczonych zgodnie z art. 113 ust. 2 ustawy Prawo wodne,

- identyfikację czynników oddziaływania projektu na poszczególne elementy stanu jednolitych części wód, oraz ocena ich wpływu na cele środowiskowe,

- prezentacja wyników oceny wpływu z wyszczególnieniem przyczyn, w tym odnoszących się do sposobu i zakresu prowadzenia prac, sposobu eksploatacji projektu czy stopnia i czasu narażenia na oddziaływania ze strony projektu, potwierdzających, że projekt nie pogarsza stanu jednolitej części wód ani nie uniemożliwia osiągnięcia dobrego stanu/potencjału,

- jeśli zasadne - prezentacja i deklaracja wykonania przyjętych działań minimalizujących w stosunku do zidentyfikowanych oddziaływań w szczególności z oceny oddziaływania na środowisko. Stosowne działania minimalizujące mogą zawierać się również w pozostałych decyzjach uzyskiwanych w procesie inwestycyjnym, w tym w pozwoleniach wodnoprawnych, decyzji wydawanej na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody (w przypadku braku decyzji również w treści zgłoszenia, o którym mowa w tym przepisie) czy decyzji budowlanych.

Sporządzenie przedmiotowego opracowania powinno zostać oparte w szczególności o materiał przygotowany na potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, jeśli jest on wystarczający. W opracowaniu zasadne jest wykorzystać, w zależności od dostępności stosownych informacji, dokumentację oraz decyzje powstałe w sprawach administracyjnych związanych z procesem przygotowania projektu do realizacji, a także studium wykonalności i inne dokumenty mające znaczenie dla potwierdzenia zgodności projektu z przepisami RDW. W zależności od określenia charakteru wyłączenia należy zastosować odpowiednią procedurę weryfikacji kryteriów wskazaną w Wytycznych nr 20.

W przypadku inwestycji, dla których procedura wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach została wszczęta przed wejściem w życie ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. oraz uwzględniono w procedurze wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymogi

Ramowej Dyrektywy Wodnej, stanowić ona będzie podstawę wydania deklaracji.

Jeżeli wnioskodawca jest w posiadaniu opracowań dotyczących wpływu przedsięwzięcia na stan wód może je przedstawić, wraz z wnioskiem o wydanie przedmiotowej deklaracji.

Kwestia konieczności zapewnienia zgodności projektów z Ramową Dyrektywą Wodną jest kluczowa bez względu na moment rozpoczęcia realizacji projektu w okresie przed lub po pełnej transpozycji postanowień Ramowej Dyrektywy Wodnej do prawa krajowego. Dlatego też projekty wymagające odstępiania z art. 4(7) Ramowej Dyrektywy Wodnej dla których procedura wydawania decyzji środowiskowych została wszczęta po, jak i przed wejściem w życie *ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r.* muszą zostać wpisane do zaktualizowanego Planu gospodarowania na obszarze dorzecza.

F.5.3 Należy wyjaśnić, w jaki sposób projekt pokrywa się z celami planu gospodarowania wodami w dorzeczu, które ustanowiono dla odpowiednich jednolitych części wód.

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W przedmiotowym punkcie należy dokonać identyfikacji jednolitych części wód, których dotyczy planowany projekt oraz przypisanych im celów środowiskowych.

W nawiązaniu do ustalonych celów należy wskazać w jaki sposób projekt wpływa na ich osiągnięcie. Tym samym punkt ten będzie dotyczył projektów, które z racji swojego charakteru i zakresu będą pokrywały się z celami, które ustanowiono dla danej jednolitej części wód. (w pozostałych przypadkach zasadne jest wykazanie neutralnego charakteru projektu).

F.6. W stosownych przypadkach, informacje na temat zgodności z innymi dyrektywami środowiskowymi

Instrukcja:

Dla każdej z wymienionych poniżej dyrektyw, jeśli dotyczy, należy wskazać odpowiednie decyzje administracyjne, w których organ administracji dokonał stosownego rozpatrzenia zgodnie z aktualnym na dzień złożenia Wniosku prawodawstwem.

F.6.1 Stosowanie dyrektywy Rady 91/271/EWG⁴² („dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych”) – projekty w sektorze usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków komunalnych.- **nie dotyczy działania 2.4.**

Max. 1750 znaków

⁴² Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U. UE L 135 z 30.5.1991, s. 40).

F.6.2 Stosowanie dyrektywy 2008/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁴³ („dyrektywy ramowej w sprawie odpadów”) – projekty w sektorze gospodarowania odpadami –**nie dotyczy działania 2.4.**

F.6.3 Stosowanie dyrektywy 2010/75/UE Parlamentu Europejskiego i Rady⁴⁴ („dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych”) – projekty wymagające udzielenia pozwolenia zgodnie z przedmiotową dyrektywą–**nie dotyczy działania 2.4.**

F.6.4 Wszelkie inne odpowiednie dyrektywy środowiskowe (należy wyjaśnić poniżej)

Max. 3500 znaków

F.7. Koszt rozwiązań na rzecz zmniejszenia lub skompensowania negatywnego oddziaływania na środowisko, w szczególności wynikającego z procedury OOŚ lub innych procedur oceny (takich jak dyrektywa siedliskowa, ramowa dyrektywa wodna, dyrektywa w sprawie emisji przemysłowych) lub wymogów krajowych/regionalnych

F.7.1. W przypadku takich kosztów, czy uwzględniono je w analizie kosztów i korzyści? – **nie dotyczy działania 2.4.**

F.7.2. Jeżeli przedmiotowe koszty uwzględnia się w kosztach całkowitych, należy oszacować udział kosztów związanych z uruchomieniem rozwiązań na rzecz zmniejszenia lub skompensowania negatywnego oddziaływania na środowisko.

%

Należy krótko opisać rozwiązania

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W polu tekstowym w punkcie F.7.2 wystarczające jest wskazanie kosztu szacunkowego. Należy zachować spójność z pkt E.

F.8. PRZYSTOSOWANIE SIĘ DO ZMIANY KLIMATU I ŁAGODZENIE ZMIANY KLIMATU, A TAKŻE ODPORNOŚĆ NA KLĘSKI ŻYWIÓŁOWE

F.8.1. Należy wyjaśnić, w jaki sposób projekt przyczynia się do realizacji celów w zakresie zmian klimatu zgodnie ze strategią „Europa 2020”, w tym zawiera informacje na temat wydatków związanych ze zmianą klimatu zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 215/2014. – **nie dotyczy działania 2.4**

F.8.2. Należy wyjaśnić, w jaki sposób uwzględniono zagrożenia związane ze zmianami klimatu, kwestie dotyczące przystosowania się do zmian klimatu i ich łagodzenia oraz odporność na klęski żywiołowe.

(Należy uwzględnić następujące pytania pomocnicze: w jaki sposób oceniono rozmiar efektów zewnętrznych gazów cieplarnianych i kosztów zewnętrznych węgla (emisji gazów cieplarnianych)? Jakie są koszty alternatywne gazów cieplarnianych i w jaki sposób włączono je do analizy ekonomicznej?)

⁴³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. UE L 312 z 22.11.2008, s. 3).

⁴⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

Czy rozważono alternatywne rozwiązania dotyczące mniejszego zużycia węgla (emisji związków węgla, to jest mniejszej emisji gazów cieplarnianych) lub oparte na źródłach odnawialnych?

Czy w trakcie przygotowywania projektu przeprowadzono ocenę zagrożeń wynikających ze zmian klimatycznych lub kontrolę podatności (ocenę ryzyka związanego prognozowanymi zmianami klimat lub analizę podatności)?

Czy w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i oceny oddziaływania na środowisko uwzględniono kwestie związane ze zmianami klimatu oraz czy dane kwestie zostały sprawdzone przez odpowiednie organy krajowe?

W jaki sposób kwestie klimatyczne zostały uwzględnione w analizie i rankingu odpowiednich wariantów? W jaki sposób projekt odnosi się do strategii krajowej lub regionalnej w zakresie przystosowania się do zmian klimatu?

Czy projekt w połączeniu ze zmianami klimatu będzie miał jakikolwiek pozytywny lub negatywny wpływ na otoczenie? Czy zmiany klimatu wpłynęły na lokalizację projektu?)⁴⁵

Max. 3500 znaków

Instrukcja:

Należy odnieść się do tych kwestii poruszanych w pytaniach pomocniczych, które odnoszą się do rodzaju i charakteru projektu. Należy wziąć pod uwagę wszystkie etapy przygotowania przedsięwzięcia, w tym OOS.

Odpowiadając na pytanie dotyczące sposobu uwzględnienia zagrożeń związanych ze zmianami klimatu, kwestii dotyczących przystosowania się do zmian klimatu i ich łagodzenia oraz odporności na klęski żywiołowe zasadne jest zwrócić uwagę jak kwestie te uwzględniono w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej decyzji administracyjnej wydanej po przeprowadzeniu ponownej oceny oddziaływania na środowisko.

Należy również podsumować procedurę SOOS oraz OOS w kontekście zmian klimatycznych wykorzystując informacje oraz instrukcję z punktów F.2 - F.5 wniosku.

Odpowiadając na pytanie dotyczące uwzględnienia kwestii związanych ze zmianami klimatu w ocenie strategicznej i ocenie oddziaływania na środowisko, należy wyjaśnić i wskazać sposób uwzględnienia tych kwestii w dostępnej dokumentacji i procedurze obu ocen oraz potwierdzić i wskazać organy zatwierdzające tę dokumentację.

W przypadku, gdy odpowiedź na pytanie zamieszczone w tiret 2 jest przecząca, co może odnosić się do projektów, dla których wnioski o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach został złożony przed publikacją pierwszej wersji instrukcji ogólnej tj. przed 10 września 2015r., w treści wniosku należy podać tego przyczyny (a w tym związane z terminem przeprowadzenia postępowania w sprawie OOS) oraz wskazując, że w kontekście OOS, ryzyka klimatyczne wiążące się z realizacją wybranego wariantu zostały zredukowane do akceptowalnego poziomu.

Krajową strategią w obszarze adaptacji do zmian klimatu jest Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 (SPA 2020). Należy opisać zgodność projektu

⁴⁵ W celu uzyskania dodatkowych wytycznych dotyczących przystosowania się do zmiany klimatu/odporności na zmianę klimatu należy odnieść się do wytycznych sporządzonych dla kierowników projektów z DG ds. Działań w dziedzinie Klimatu: http://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what/docs/non_paper_guidelines_project_managers_en.pdf oraz wytycznych dotyczących oceny oddziaływania na środowisko/strategicznej oceny oddziaływania na środowisko: <http://ec.europa.eu/environment/eia/home.htm>

z przedmiotową strategią. Jeżeli istnieją również regionalne bądź lokalne plany adaptacji do zmian klimatu (na przykład miejskie plany adaptacji do zmian klimatu), w obszarze zainteresowania których znajdują się przedsięwzięcia wchodzące w skład projektu, konieczne jest opisanie zgodności i związków projektu z celami klimatycznymi tych strategii. W przypadku, gdy odpowiedź na to pytanie została udzielona w pkt F.8.1, w pkt F.8.2 należy jedynie dać odpowiedni odnośnik do części F.8.1.

Na pytanie dotyczące analizy wpływu projektu w kontekście zmian klimatu na otoczenie należy odpowiedzieć na podstawie przeprowadzonej analizy podatności, analizy ryzyka oraz oceny opcji adaptacyjnych, a także analiz dotyczących emisji gazów cieplarnianych, a w tym analiz ekonomicznych oraz ocen dotyczących efektów zewnętrznych emisji gazów cieplarnianych

Odpowiedź powinna mieć syntetyczny podsumowujący charakter.

Konieczna jest też odpowiedź na pytanie, czy wszelkie elementy infrastruktury zlokalizowane na obszarach zagrożonych powodzią (oceniane zgodnie z dyrektywą 2007/60/WE), są zaprojektowane w sposób, który uwzględnia to ryzyko.

Należy także wskazać konkretne dane/źródła wykorzystane w analizie podatności i ryzyka, dotyczące scenariuszy zmian klimatu oraz opisać, na jakich etapach projektu przeprowadzono tę analizę i jakie zidentyfikowano ryzyka.

Należy też określić, czy przy analizie wariantów lokalizacyjnych przedsięwzięcia zostały uwzględnione ryzyka klimatyczne, w szczególności wynikające z analizy i oceny podatności przedsięwzięcia na prognozowane zmiany klimatu, o ile warianty lokalizacyjne były rozważane.

Szersze wskazówki dotyczące zagadnień klimatycznych zostały zaprezentowane w „Poradniku przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe” dostępnym na portalu KLIMADA.

F.8.3. Należy wyjaśnić, jakie rozwiązania przyjęto w celu zapewnienia odporności na bieżącą zmienność klimatu i przyszłe zmiany klimatu w ramach projektu.

(W szczególności należy udzielić odpowiedzi na następujące pytania: w jaki sposób uwzględniono zmiany klimatu podczas opracowywania projektu i jego części składowych np. w odniesieniu do sił zewnętrznych (np. obciążenie wiatrem, obciążenie śniegiem, różnice temperatury) i oddziaływań (np. fale upałów, drenaż⁴⁶, zagrożenie powodziowe, jak również przedłużające się okresy suszy wpływające np. na właściwości gleby)

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W niniejszym punkcie należy odnieść się do tych kwestii poruszanych w pytaniach pomocniczych które odnoszą się do rodzaju i charakteru projektu. Zakres oddziaływań poszczególnych zagrożeń klimatycznych na projekt zależy od miejsca lokalizacji projektu, jego wrażliwości, zdolności adaptacyjnych oraz kierunku przewidywanych zmian natężenia tych czynników w czasie, które będą następowały wraz ze zmianami klimatu.

⁴⁶ Zachowano słownictwo najbliższe angielskojęzycznej wersji rozporządzenia 2015/207, w którym bez komentarza i rozwinięcia zastosowano słowo „drainage”. W niniejszej instrukcji zaadoptowano interpretację, że skrót ten oznacza skutki złego drenażu wód opadowych, który nie zapobiega podtopieniom i zalaniom oraz skażeniu środowiska (porównaj: „Commencement of the Flood and Water Management Act 2010, Schedule 3 for Sustainable Drainage”, https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/82428/suds-consult-annex-ia-111220.pdf). Powodowane nawałnymi deszczami tzw. szybkie powodzie w ostatnich latach przynoszą większe straty, niż powodzie rzeczne (patrz: „Klęski żywiołowe a bezpieczeństwo wewnętrzne kraju”, IMGW 2012, <http://klimat.imgw.pl/wp-content/uploads/2013/01/tom3.pdf>) i stanowią nową kategorię zagrożeń związanych ze zmianami klimatu.

Należy odnieść się syntetycznie do sposobu uwzględnienia w dokumentacji projektu zagadnień dotyczących odporności przedsięwzięć wchodzących w skład projektu na obecnie obserwowaną zmienność klimatu oraz prognozowane zmiany klimatu.

Odpowiadając na pytanie dotyczące przyjętych rozwiązań w celu zapewnienia odporności na bieżącą zmienność klimatu i przyszłe zmiany klimatu w ramach projektu należy zwrócić uwagę na rozwiązania jakie przyjęto w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej decyzji administracyjnej wydanej po przeprowadzeniu ponownej oceny oddziaływania na środowisko.

Należy opisać działania, które wynikają z rodzajów ryzyka zidentyfikowanych oraz przeanalizowanych na etapie przeprowadzonej oceny podatności i wyboru opcji adaptacyjnych, przy czym odnieść się należy nie tylko do działań na etapie projektowania, ale także na etapie wdrażania i eksploatacji projektu (w tym działania „miękkie”). W każdym przypadku należy podać konkretne działania (nie „ogólne zasady”).

Konieczne jest jasne wykazanie powiązania konkretnych działań ze zidentyfikowanym wcześniej ryzykiem oraz przedstawienie odporności projektu po ich zastosowaniu.

Konieczne jest opisanie odpowiednich warunków czy zaleceń dotyczących zarówno projektowania, jak i eksploatacji, które zostały sformułowane na etapie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć wchodzących w skład projektu oraz ewentualnie na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dokumentów strategicznych, tworzących ramy realizacji tych przedsięwzięć, o ile kwestie te zostały odpowiednio uwzględnione w ocenie oddziaływania na środowisko). W przypadku, gdy analizowane kwestie nie zostały uwzględnione na etapie oceny oddziaływania na środowisko, a w tym również na etapie kwalifikowania przedsięwzięcia do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, należy podać tego przyczyny (a w tym związane z terminem przeprowadzenia postępowania w sprawie OOS) oraz zawrzeć odpowiednie uzasadnienie, wskazujące, że w kontekście OOS, ryzyka klimatyczne wiążące się z realizacją wybranego wariantu zostały zredukowane do akceptowalnego poziomu (przy czym uzasadnienie może odnosić się również do innych niż OOS etapów przygotowania przedsięwzięcia) – należy przy tym zwrócić uwagę, aby nie powielać informacji już zawartych w punkcie F.8.2. wniosku. W przypadku, gdy odpowiednie wyjaśnienia zostały już (częściowo) przedstawione w punkcie F.8.2 należy zawrzeć odpowiednie odniesienie do tego punktu.

Szersze wskazówki dotyczące tego punktu znajdują się w „Poradniku przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe” dostępnego na stronie portalu KLIMADA.

F.9 Obowiązek przekazywania informacji na potrzeby rejestrów prowadzonych w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

F.9.1 Czy beneficjent projektu jest podmiotem zobowiązanym do przekazywania informacji na potrzeby niżej wymienionych rejestrów prowadzonych w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska:

- bazy danych o ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko, o której mowa w art. 128 oraz 129 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.)

Tak Nie

- centralnego rejestru form ochrony przyrody, o którym mowa w art. 113 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013, poz. 627 z późn. zm.).

Tak Nie

F.9.2 Jeżeli w pkt F.9.1 udzielono odpowiedzi „Tak” należy załączyć oświadczenie o nie zaleganiu z informacją wobec rejestrów prowadzonych w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, o zobowiązaniu do przekazywania ww. informacji w przyszłości oraz poddaniu się weryfikacji instytucji w tym zakresie.

Instrukcja:

Beneficjent, który jest jednocześnie podmiotem zobowiązanym do przekazania informacji na potrzeby rejestrów prowadzonych w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska powinien przedstawić oświadczenie o niezaleganiu z przekazaniem tych informacji. Taki beneficjent powinien również zobowiązać się do przekazania do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wszystkich informacji, które zostaną wygenerowane w związku z realizacją projektu i które wiążą się z koniecznością sprawozdawczości na potrzeby wymienionych rejestrów. Jednocześnie beneficjent powinien zobowiązać się do poddania się ewentualnej weryfikacji przez instytucję w tym zakresie i złożenia wyjaśnień formalno-prawnych w razie zaistnienia takiej potrzeby.

Szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie zawierają *Wytyczne* w zakresie dokumentowania postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych.

G. PLAN FINANSOWY UWZGLĘDNIAJĄCY CAŁKOWITĄ PRZEWIDYWANĄ KWOTĘ ŚRODKÓW FINANSOWYCH I PRZEWIDYWANE WSPARCIE Z FUNDUSZY, EBI I WSZYSTKICH POZOSTAŁYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA, WRAZ ZE WSKAŹNIKAMI RZECZOWYMI I FINANSOWYMI STOSOWANYMI W CELU MONITOROWANIA POSTĘPÓW, Z UWZGLĘDNIENIEM STWIERDZONYCH RODZAJÓW RYZYKA

G.1 Całkowita przewidywana kwota środków finansowych i przewidywane wsparcie z funduszy, EBI i wszystkich pozostałych źródeł finansowania

G.1.1 Źródła współfinansowania

Całkowite koszty inwestycji w ramach projektu pokrywa się z następujących źródeł:

ŹRÓDŁA WSPÓŁFINANSOWANIA CAŁKOWITYCH KOSZTÓW INWESTYCJI (PLN)					W TYM (DLA CELÓW INFORMACYJNYCH)
Całkowite koszty [C.1.12.(A)]	Dofinansowanie ze środków UE ⁴⁷	Krajowy wkład publiczny (lub równoważny)	Krajowy wkład prywatny	Inne źródła (należy określić)	Pożyczki EBI/EFI:
a)= b)+c)+d)+e)	b)	c)	d)	e)	f)

Instrukcja:

⁴⁷ Wsparcie Unii powinno odpowiadać kwocie wskazanej w umowie o dofinansowanie, o której mowa w art. 125 ust. 3 lit. c) *Rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 z dn. 17 grudnia 2013 r.*

W punkcie G.1.1 należy wypełnić powyższą tabelę dotyczącą źródeł finansowania danego projektu, przy uwzględnieniu następujących informacji:

- kwota wskazana w kolumnie a) tabeli G.1.1 powinna być równa kwocie wskazanej w punkcie C, wierszu 12., literze A (wyjątek dotyczy projektów, w których VAT podlega odzyskaniu – w takim przypadku kwota wskazana w kolumnie a) tabeli G.1.1 będzie równa kwocie wskazanej w tabeli C, wierszu 12., literze A pomniejszonej o wartość VAT podlegającego odzyskaniu);

- kwota wskazana w kolumnie a) tabeli G.1.1 powinna być równa sumie kwot wskazanych w kolumnach b), c), d) oraz e) tej tabeli;

- kwota wskazana w kolumnie b) tabeli G.1.1 powinna być równa kwocie wskazanej w tabeli C.3, wierszu 5, w przypadku projektów, dla których zgodnie z SzOOP maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych wynosi 100% kwota wskazana w kolumnie b) tabeli G.1.1 powinna być wyliczona w oparciu o kwotę wskazaną w tabeli C.3, wierszu 5 pomnożoną o właściwy dla danego działania maksymalny poziom % dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych. Kwota ta powinna być zgodna z kwotą wskazaną w tabeli w punkcie C3 – wiersz 5 podpunkt b).

- finansowanie dłużne należy zakwalifikować jako krajowy wkład prywatny.

Informacje podane w punkcie G.1.1 powinny być spójne z informacjami podanymi w punkcie H.2.4 oraz w punkcie G.1.3.

G.1.2. Roczny plan całkowitych wydatków kwalifikowalnych, jakie należy zgłosić Komisji (wskaźnik finansowy stosowany w celu monitorowania postępów) – **punkt wypełniany tylko w przypadku dużych projektów we współpracy instytucji oceniającej wniosek z beneficjentem po zatwierdzeniu projektu, właściwa tabela znajduje się w załączniku dla dużego projektu Tabele do wniosku o dofinansowanie w EUR (Załącznik 7 do niniejszego wniosku) – nie dotyczy działania 2.4.**

G.1.3 Inne źródła finansowania unijnego

Instrukcja:

Poprawnie wypełniony punkt G.1.3 charakteryzuje się takim zakresem informacji, aby:

1. możliwa była ocena stopnia finansowego zaangażowania Wspólnoty w projekt, który jest rozpatrywany w trzech ujęciach:
  - wąskim – z punktu widzenia tego konkretnego projektu (punkt G.1.3.1 oraz punkt G.1.3.3);
  - szerszym – z punktu widzenia bezpośredniego otoczenia projektu, tj. jego ewentualnych wcześniejszych etapów (punkt G.1.3.4);
  - najszerszym – z punktu widzenia pośredniego otoczenia projektu, tj. innych projektów charakteryzujących się komplementarnością w stosunku do danego projektu (punkt G.1.3.2);
2. możliwe było zidentyfikowanie ewentualnego pokrywania się zakresów i pomocy wspólnotowej oraz zagrożenia wystąpienia podwójnego finansowania.

G.1.3.1 Czy złożono wniosek o wkład z innego źródła unijnego (budżet TEN-T, instrument „Łącząc Europę”, LIFE+, „Horyzont 2020”, inne źródła finansowania unijnego) w odniesieniu do tego projektu?

Tak Nie

Jeżeli tak, należy podać szczegółowe informacje (odnośny program UE, numer identyfikacyjny, datę, wnioskowaną kwotę dofinansowania, przyznaną kwotę dofinansowania itd.):

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W punkcie G.1.3.1 należy odpowiedzieć na pytanie, czy dla danego projektu (jego części bądź całości) kiedykolwiek został złożony wniosek (z wyłączeniem niniejszego wniosku) o udzielenie wspólnotowej pomocy.

W przypadku, gdy:

- taki wniosek nie został złożony, w punkcie G.1.3.1 należy zaznaczyć kwadrat NIE;
- taki wniosek został złożony, w punkcie G.1.3.1 należy zaznaczyć kwadrat TAK i podać informacje na ten temat, w tym rodzaj instrumentu finansowego, data złożenia wniosku, przedmiot wniosku, wynik rozpatrzenia wniosku przez właściwą instytucję (negatywnie/pozytywnie/oczekuje się na rozpatrzenie), kwota wspólnotowej pomocy (wnioskowanej/przyznanej), etc.

W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej (tj. zaznaczono kwadrat TAK), w punkcie G.1.3.1 należy również odnieść się do możliwości wystąpienia w projekcie podwójnego finansowania.

G.1.3.2 Czy dany projekt stanowi uzupełnienie innego projektu finansowanego w ramach EFRR, EFS, Funduszu Spójności, instrumentu „Łącząc Europę”, innego źródła finansowania unijnego lub projektu, który ma być finansowany z tych źródeł?

Tak Nie

Jeżeli tak, należy podać szczegółowe informacje (źródło wkładu UE, numer identyfikacyjny, datę, wnioskowaną kwotę dofinansowania, przyznaną kwotę dofinansowania itd.):

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W punkcie G.1.3.2. należy odpowiedzieć na pytanie, czy dany projekt ma charakter komplementarny w stosunku do innego projektu, który był/jest/planuje (przewiduje) się, że będzie współfinansowany z jakiegokolwiek źródła wspólnotowego.

W przypadku, gdy dany projekt:

- nie jest komplementarny w stosunku do innego ww. projektu, w punkcie G.1.3.2 należy zaznaczyć kwadrat NIE;
- jest komplementarny w stosunku do innego ww. projektu, w punkcie G.1.3.2. należy zaznaczyć kwadrat TAK i podać dostępne informacje na temat tego innego projektu, w tym źródło wsparcia wspólnotowego, tytuł i numer (o ile dostępny) tego projektu, status projektu (zrealizowany/realizowany/planowany do realizacji), ramy czasowe (okres realizacji/(planowana) data złożenia wniosku), przedmiot projektu, kwota wspólnotowego wsparcia (przyznana/wnioskowana), etc.

W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej (tj. zaznaczono kwadrat TAK), w punkcie G.1.3.2. należy również odnieść się do następujących kwestii:

- komplementarność, tj. obszar wspólnego zainteresowania tych projektów, wspólny cel, etc.;
- niezależność, tj. finansowa i techniczna samodzielność operacyjna tych projektów;
- podwójne finansowanie, tj. ewentualne pokrywanie się zakresów tych projektów i w rezultacie zagrożenie wystąpienia podwójnego finansowania.

G.1.3.3 Czy złożono wniosek o udzielenie pożyczki lub wsparcie kapitału własnego przez EBI lub EFI w odniesieniu do tego projektu?

Tak

Nie

Jeżeli tak, proszę podać szczegółowe informacje (odnośny instrument finansowy, numer identyfikacyjny, datę, wnioskowaną kwotę dofinansowania, przyznaną kwotę dofinansowania itd.):

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W punkcie G.1.3.3 należy odpowiedzieć na pytanie, czy dla danego projektu został złożony wniosek o wsparcie finansowe (o charakterze zwrotnym w formie pożyczki bądź podniesienia kapitału własnego) ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego i/lub Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego, stanowiącego element wkładu własnego beneficjenta.

W przypadku, gdy taki wniosek:

- nie został złożony, w punkcie G.1.3.3 należy zaznaczyć kwadrat NIE;
- został złożony, w punkcie G.1.3.3 należy zaznaczyć kwadrat TAK i podać informacje na ten temat, w tym rodzaj wsparcia i instytucji, data złożenia wniosku, wynik rozpatrzenia wniosku (negatywnie/pozytywnie/oczekuje się na rozpatrzenie), kwota wsparcia (wnioskowana/przyznana), etc.

Informacje podane w punkcie G.1.3.3 powinny być spójne z informacjami w punkcie G.1.1.

G.1.3.4 Czy złożono wniosek o wkład z innego źródła unijnego (włącznie z EFRR, EFS, Funduszem Spójności, EBI, EFI, innymi źródłami finansowania unijnego) w odniesieniu do wcześniejszego etapu tego projektu (włączając etap studium wykonalności i etap przygotowawczy)?

Tak

Nie

Jeżeli tak, należy podać szczegółowe informacje (źródło wkładu UE, numer identyfikacyjny, datę, wnioskowaną kwotę dofinansowania, przyznaną kwotę dofinansowania itd.):

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W przypadku, gdy w odniesieniu do tego projektu:

- nie były realizowane wcześniejsze jego etapy, w punkcie G.1.3.4 należy wpisać NIE DOTYCZY;
- były realizowane wcześniejsze jego etapy, w punkcie G.1.3.4 należy zaznaczyć właściwy kwadrat i podać stosowne informacje (zgodnie z wymaganiami poniżej).

W przypadku, gdy dla wcześniejszego etapu projektu (włącznie ze studiami wykonalności):

- nie złożono wniosku o udzielenie wsparcia z jakiegokolwiek źródła wspólnotowego, w punkcie G.1.3.4 należy zaznaczyć kwadrat NIE;
- złożono wniosek o udzielenie wsparcia ze źródeł wspólnotowych, w punkcie G.1.3.4 należy zaznaczyć kwadrat TAK i podać informacje na ten temat, w tym rodzaj instrumentu finansowego, data złożenia wniosku dla wcześniejszego etapu, przedmiot wniosku, wynik rozpatrzenia wniosku przez właściwą instytucję (negatywnie/pozytywnie/oczekuje się na rozpatrzenie), kwota wspólnotowej pomocy (wnioskowanej/przyznanej), etc.

W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej (tj. zaznaczono kwadrat TAK), w punkcie G.1.3.4 należy również odnieść się do kwestii ewentualnego pokrywania się zakresów etapu wcześniejszego i analizowanego oraz zagrożenia wystąpienia podwójnego finansowania.

W szczególności, informacje podane w punkcie G.1.3.4 muszą być spójne z informacjami podanymi w punkcie B.3.2 i B.3.3 oraz H.1 (jeśli dotyczy).

G.1.4 Czy budowa infrastruktury będzie przeprowadzana w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP)⁴⁸? - **nie dotyczy działania 2.4.**

G.1.5 Jeżeli instrumenty finansowe⁴⁹ są wykorzystywane do finansowania projektu, należy opisać formę instrumentów finansowych (instrumenty kapitałowe i dłużne):

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W przypadku, gdy przy realizacji projektu zostały wykorzystane instrumenty finansowe zgodnie z art. 37 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.* należy wypełnić pole tekstowe opisując formę instrumentu kapitałowego. W przeciwnym razie proszę wpisać NIE DOTYCZY.

⁴⁸ W rozumieniu art. 62 *Rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 z dn. 17 grudnia 2013 r.* Wypełniając ten punkt należy zachować spójność z Wytycznymi MiR w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020.

⁴⁹ W rozumieniu art. 37 *Rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 z dn. 17 grudnia 2013 r.*

G.1.6 Wpływ wkładu unijnego na realizację projektu

Czy wkład unijny:

a) przyspieszy realizację projektu?

Tak Nie

Jeżeli tak, należy określić, w jaki sposób i w jakim stopniu przyspieszy jego realizację. Jeżeli nie, należy wyjaśnić dlaczego:

Max. 1750 znaków

b) będzie czynnikiem decydującym w realizacji projektu?

Tak Nie

Jeżeli tak, należy określić, w jakim stopniu przyczyni się do jego realizacji. Jeżeli nie, należy uzasadnić potrzebę uzyskania wsparcia ze strony UE

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W punkcie G.1.6.a) oraz G.1.6.b) wskazane zostały dwie podstawowe przesłanki, których wystąpienie uzasadnia dofinansowanie realizacji danego projektu, tj.:

- dofinansowanie przyczyni się do przyspieszenia realizacji projektu;
- dofinansowanie istotnie przyczyni się do realizacji projektu.

Nie należy utożsamiać powyższych przesłanek, gdyż pierwsza z nich wpływa na harmonogram realizacji projektu (innymi słowy, bez dofinansowania projekt będzie możliwy do zrealizowania, ale w dłuższej perspektywie czasowej), natomiast druga z nich wpływa na możliwość realizacji projektu (innymi słowy, bez dofinansowania mogą powstać trudności w zrealizowaniu projektu w ogóle).

Dla każdej odpowiedzi twierdzącej (tj. zaznaczenia kwadratu TAK) należy podać stosowne uzasadnienie.

G.2 Wskaźniki wykonania rzeczowego zgodnie z wymogiem art. 101 ust. 1 lit. h) Rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 z dn. 17 grudnia 2013r. służące do monitorowania postępów

PO (CCI)	OŚ PRIORYTETOWA	NAZWA WSKAŹNIKA	TYP WSKAŹNIKA (PRODUKT/RZULTAT BEZPOŚREDNI)	TYP WSKAŹNIKA: 1. WSKAŹNIK ISTOTNY DLA CELÓW INTERWENCJI 2. WSKAŹNIK INFORMACYJNY	JEDNOSTKA POMIARU	WARTOŚĆ DOCELOWA W ODNIESIENIU DO PROJEKTU	ROK DOCELOWY
----------	-----------------	-----------------	---	---	-------------------	--	--------------

				NALEŻY WPISAĆ 1 LUB 2 ⁵⁰			

Instrukcja:

W punkcie G.2 należy wpisać podstawowe, właściwe dla danego projektu i kategorii interwencji wskaźniki wykonania rzeczowego. W tym celu należy wpisać obowiązkowo wszystkie właściwe dla zakresu danego projektu wskaźniki określone dla danego działania/poddziałania, typu projektu i kategorii interwencji w *Katalogu wskaźników obowiązkowych do monitorowania postępu rzeczowego projektów*⁵¹.

W przypadku wskaźników "Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) [EPC]" lub "Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy [EPC]" należy odnieść się wyłącznie do wpływu projektu na zatrudnienie generowanego u Beneficjenta.

WARTOŚĆ DOCELOWA W ODNIESIENIU DO PROJEKTU musi być każdorazowo różna od zera. Zasada ta nie dotyczy jedynie wskaźników należących do kategorii „wskaźniki informacyjne” (w przypadku braku związku między celem projektu a obowiązkowym wskaźnikiem informacyjnym, jego wartość docelowa może być określona jako zero).

W przypadku wskaźników rezultatu bezpośredniego, dla których możliwe jest określenie stanu bazowego (tj. sytuacja bazowa wykazuje cechy mierzone wskaźnikiem), wartość docelową należy określić zawsze jako różnicę pomiędzy stanem docelowym a bazowym. Przy czym wartości docelowe powinny być zawsze podawane w wartościach bezwzględnych. (Przykładowo wskaźnik dot. wzrostu liczby osób korzystających z modernizowanego obiektu: w roku bazowym z obiektu skorzystało 7 tys. osób, w roku docelowym planuje się, że w wyniku modernizacji z obiektu skorzysta 10 tys. osób, wówczas wartość docelowa wynosi: $WD = 10 \text{ tys.} - 7 \text{ tys.} = 3 \text{ tys.}$ osób (a nie 10 tys. osób)).

Wartość docelową należy określić kumulatywnie uwzględniając wszystkie lata realizacji projektu. Zasada ta nie dotyczy wskaźników, których jednostka miary wyrażona jest w formule [.../rok]. W przypadku wskaźników podawanych w jednostkach na rok wartość docelową należy określić jedynie dla roku docelowego.

W odniesieniu do kolumny **ROK DOCELOWY** należy mieć na uwadze, że osiągnięte wartości wskaźników produktu powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową.

Osiągnięcie wartości docelowej wskaźników rezultatu bezpośredniego powinno nastąpić - co do zasady - w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu (osiągnięte wartości wskaźników rezultatu bezpośredniego wykazywane są w korekcie do wniosku o płatność końcową).

Postęp w bieżącej realizacji wskaźników wykazywany jest we wniosku o płatność w części dotyczącej stanu realizacji projektu.

G.3 Ocena ryzyka

⁵⁰ Kategoryzacja wskaźników na podstawie *Katalogu wskaźników obowiązkowych do monitorowania postępu rzeczowego projektów*

⁵¹ Dokument publikowany na stronie internetowej: <http://www.pois.gov.pl>.

Należy przedstawić krótkie podsumowanie głównych zagrożeń dla pomyślnej rzeczowej i finansowej realizacji projektu i proponowane środki zmniejszające ryzyko.

Max. 3500 znaków

Instrukcja:

W punkcie G.3 należy dokonać oceny, które ze zidentyfikowanych czynników ryzyka zagrażających sprawnej i terminowej realizacji projektu w ramach planowanego budżetu są najistotniejsze. W odniesieniu do każdego ze wskazanych czynników należy określić jak istotny jest jego wpływ na realizację projektu i czy ryzyko w związku z tym jest wysokie. Należy ponadto wskazać proponowane środki i działania zmniejszające zidentyfikowane ryzyko.

H. HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU

Jeżeli przewiduje się, że okres realizacji będzie dłuższy niż okres programowania, należy przedstawić harmonogram w odniesieniu do etapów, w stosunku do których złożono wnioski o otrzymanie wsparcia z funduszy w latach 2014–2020.

H.1 Harmonogram- w przypadku Działania 2.4 harmonogram realizacji projektu (HRP) stanowi obowiązkowy załącznik do wniosku o dofinansowanie

H.2 Stopień przygotowania projektu

Należy opisać harmonogram projektu (H.1) w zakresie technicznych i finansowych postępów oraz obecny stopień przygotowania projektu w następujących pozycjach:

Instrukcja:

W punkcie H.2. należy przedstawić szczegółowe informacje na temat stopnia przygotowania i realizacji projektu. Informacje podane w punkcie H.2 powinny być spójne z informacjami podanymi w harmonogramie realizacji projektu (HRP).

H.2.1. Stopień przygotowania projektu pod względem technicznym (studia wykonalności, opracowanie projektu itd.):

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W punkcie H.2.1. należy opisać stopień zaawansowania przygotowania projektu od strony technicznej. Opis ten powinien:

- wyszczególnić podstawowe dokumenty o charakterze technicznym, które są niezbędne dla realizacji projektu (w szczególności dotyczy to dokumentacji projektowej, w tym technicznej);
- wskazywać, które z tych dokumentów są już dostępne;
- określać spodziewaną datę uzyskania pozostałych, jeszcze nie dostępnych dokumentów.

H.2.2 Stopień przygotowania projektu pod względem administracyjnym z minimalnym odniesieniem do niezbędnych zezwoleń/decyzji administracyjnych takich jak OOS, zezwolenie na inwestycję, decyzje terytorialne/decyzje z zakresu gospodarowania gruntami, zakup gruntów (w stosownych przypadkach), udzielanie zamówień publicznych itp.:

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W punkcie H.2.2 należy opisać stopień zaawansowania przygotowania projektu od strony administracyjnej. Opis ten powinien:

- wyszczególnić podstawowe dokumenty o charakterze administracyjnym, które są niezbędne dla realizacji projektu (w szczególności decyzje administracyjne takie jak: decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwolenie na budowę, decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej oraz inne niezbędne zezwolenia, przetargi, kontrakty);
- wskazywać, które z tych dokumentów są już dostępne;
- określać spodziewaną datę uzyskania pozostałych, jeszcze nie dostępnych dokumentów.

Informacje w pkt. H.2.2 powinny być spójne z informacjami podawanymi w pkt. F.

W odniesieniu do planowanego zakupu gruntów należy scharakteryzować rodzaje gruntów planowanych do zakupu, w tym podać orientacyjną lokalizację oraz powierzchnię oraz opisać stan zaawansowania przygotowania do wykupu (w tym poczynione uzgodnienia z właścicielami gruntów).

H.2.3 Udzielanie zamówień publicznych:

Proszę wypełnić poniższą tabelę:

NAZWA ZAMÓWIENIA	RODZAJ ZAMÓWIENIA (ROBOTY BUDOWLANE/DOSTAWY /USŁUGI)	WARTOŚĆ (RZECZYWIŚTA LUB PRZEWIDYWANA)	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA ZAMÓWIENIE	DATA OGŁOSZENIA PROCEDURY PRZETARGOWEJ (RZECZYWIŚTA LUB PLANOWANA) RRRR-MM-DD	DATA ZAKOŃCZENIA OCENY OFERT (RZECZYWIŚTA LUB PLANOWANA) RRRR-MM-DD	DATA PODPISANIA ZAMÓWIENIA (RZECZYWIŚTA LUB PLANOWANA) RRRR-MM-DD	PODSTAWA (DZIENNIK URZĘDOWY UE ITD.) W STOSOWNYCH PRZYPADKACH
			Max. 300 znaków				

Instrukcja:

W punkcie H.2.3 należy wypełnić powyższą tabelę (zgodnie z wymaganiami poniżej).

Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego opublikowanego ogłoszenia o zamówieniu, wpisując

następujące informacje:

- kolumna pn. Nazwa zamówienia- tytuł zamówienia;
- kolumna pn. *Rodzaj zamówienia* – np. usługi, dostawy, roboty budowlane;
- kolumna pn. *Wartość* – rzeczywista lub przewidywana wartość zamówienia (należy podać kwoty netto)
- kolumna pn. *Podmiot odpowiedzialny za zamówienie* – nazwa organu będącego instytucją zamawiającą.
- kolumna pn. *Data ogłoszenia procedury przetargowej* – jest to rzeczywista lub planowana data publikacji ogłoszenia o udzieleniu zamówienia publicznego. Datę należy wpisać zgodnie ze wskazanym formatem rrrr-mm-dd.
- kolumna pn. *Data zakończenia oceny ofert* – data wyboru wykonawcy tj. data podpisania protokołu postępowania o udzielenie zamówienia. Datę należy wpisać zgodnie ze wskazanym formatem rrrr-mm-dd.
- kolumna pn. *Data podpisania zamówienia* – rzeczywista lub planowana data podpisania umowy kontraktowej. Datę należy wpisać zgodnie ze wskazanym formatem rrrr-mm-dd.
- kolumna pn. *Podstawa (Dziennik Urzędowy UE itd.)*- numer ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym UE. W przypadku planowanych zamówień, pole należy pozostawić puste.

Należy zwrócić uwagę, aby informacje podane w punkcie H.2.3 były spójne z informacjami podanymi w punkcie H.1 oraz w punkcie H.2.2. Informacje podawane w pkt. H.2.3 podawane są wg stanu na dzień składania wniosku o dofinansowanie.

H.2.4 Stopień przygotowania projektu pod względem finansowym (decyzje dotyczące zobowiązań w zakresie krajowych wydatków publicznych, wymaganych lub przyznanych pożyczek itd. – podać odniesienia):

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W punkcie H.2.4. należy opisać stopień zaawansowania przygotowania projektu od strony finansowej. Opis ten powinien:

- wyszczególniać oraz określać procentowy udział (nie należy podawać kwot) poszczególnych źródeł finansowania całości wkładu własnego beneficjenta;
- wskazywać źródła, w ramach których zostały już zapewnione środki finansowe;
- określać spodziewaną datę uzyskania dostępu do pozostałych źródeł finansowania i harmonogram działań w celu pozyskania tych źródeł.

H.2.5 Jeżeli realizacja projektu już się rozpoczęła, należy wskazać stan zaawansowania prac:

Max. 1750znaków

Instrukcja:

W przypadku, gdy realizacja projektu nie została rozpoczęta, w punkcie H.2.5 należy wpisać NIE DOTYCZY.

W przypadku, gdy realizacja przedmiotu projektu została rozpoczęta, w punkcie H.2.5 należy:

- opisać stan dotychczasowego wykonania przedmiotu projektu;
- poinformować, czy i w jakiej wysokości zostały poniesione wydatki, które beneficjent planuje zadeklarować we wniosku o płatność jako kwalifikowalne.

Za początek realizacji projektu należy przyjąć moment podpisania kontraktu na zaprojektowanie i roboty/roboty/dostawy.

I DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE

Beneficjenci, których projekt uzyska dofinansowanie, są zobowiązani do informowania opinii publicznej o celu realizowanego projektu oraz uzyskaniem z funduszy wsparcia. Wyrażenie zgody na finansowanie oznacza zgodę beneficjenta na umieszczenie go w wykazie projektów publikowanym w Portalu Funduszy Europejskich.

Instrukcja:

Wymogi dotyczące prowadzenia przez beneficjentów działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej zostały określone w:

- załączniku XII punkt 2.2 *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.*
- art. 3-5 załącznika II *rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r.*

Opis oraz wskazówki jak wypełnić obowiązki informacyjno-promocyjne beneficjenta, określone w przepisach unijnych, a także gdzie znaleźć pomoc w razie potrzeby, zostały zawarte w *Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji.*

Ponadto założenia komunikacji dotyczącej POIiŚ 2014-2020, które odnoszą się również w części do realizacji działań informacyjnych i promocyjnych przez beneficjentów, zostały zawarte w Strategii komunikacji POIiŚ na lata 2014-2020.

W punkcie I.1 wniosku należy zwięźle opisać wszystkie podjęte i planowane do realizacji w ramach projektu działania informacyjno-promocyjne.

Działania informacyjne i promocyjne powinny odpowiadać wielkości projektu oraz brać pod uwagę jego cel i rodzaj, tzn. uwzględniać jego potrzeby promocyjne, w tym grupy docelowe.

Szczegółowa charakterystyka głównych działań informacyjno-promocyjnych powinna być zawarta w punkcie I.2 i I.3. W punktach tych należy uwzględnić działania obowiązkowe oraz te o największym zasięgu w grupie docelowej, które generują maksymalne wydatki z zaplanowanego budżetu na ogół działań informacyjno-promocyjnych danego projektu infrastrukturalnego. Informacje podane w tych punktach służyć będą wyłącznie celom monitoringowym.

Za obowiązkowe działania informacyjno-promocyjne należy przyjąć:

- oznaczenie znakiem Unii Europejskiej i znakiem Funduszy Europejskich wszystkich działań informacyjno-promocyjnych dotyczących projektu, dokumentów związanych z realizacją projektu podawanych do wiadomości publicznej, dokumentów i materiałów przeznaczonych dla uczestników i odbiorców projektów;
- umieszczenie plakatu lub tablicy (informacyjnej lub pamiątkowej);
- umieszczenie opisu projektu na stronie internetowej (jeśli beneficjent ma stronę internetową);
- przekazywanie osobom i podmiotom uczestniczącym w projekcie informację, że projekt uzyskał dofinansowanie np. w formie odpowiedniego oznakowania konferencji, wystaw, stoisk targowych.

Produkcja i dystrybucja przedmiotów promocyjnych typu gadżety nie jest rekomendowanym narzędziem promocji projektu. Oznacza to, że tego typu przedmioty promocyjne mogą być wykorzystane tylko jako element wspierający inne działanie. Wydatki na cele reprezentacyjne, których

nie można jednoznacznie uznać za związane z promocją projektu, są niedozwolone.

Zaplanowane we wniosku o dofinansowanie działania informacyjno-promocyjne (w tym wskaźniki i ich wartości) mogą ulegać zmianom – za zgodą instytucji będącej stroną umowy o dofinansowanie, bez potrzeby zmiany (aneksowania) umowy o dofinansowanie. Jednak zmiany te nie mogą stanowić uszczerbku dla działań komunikacyjnych projektu i muszą wynikać z ważnych okoliczności, których nie można było przewidzieć na etapie sporządzania wniosku o dofinansowanie.

UWAGA! Niniejsza część wniosku dotyczy wyłącznie działań związanych z informowaniem o uzyskanym dofinansowaniu ze środków UE, nie zaś działań stanowiących integralną część projektu (dotyczy w szczególności projektów edukacyjnych z działań 2.4.5 i 2.4.6).

I.1 Opis działań informacyjno-promocyjnych

Max.1750 znaków

I.2 Indykatoryny budżet i harmonogram głównych działań informacyjno-promocyjnych

RODZAJ DZIAŁANIA	BUDŻET		TERMIN ROZPOCZĘCIA (A)	TERMIN UKOŃCZENIA (B)
	NETTO	BRUTTO		
1. Działanie 1			kwartał/rrrr	kwartał/rrrr
2. Działanie 2			kwartał/rrrr	kwartał/rrrr
3. Działanie 3			kwartał/rrrr	kwartał/rrrr
4. ...			kwartał/rrrr	kwartał/rrrr
RAZEM				

Instrukcja:

Instrukcja:

W punkcie I.2 wniosku wnioskodawca zobowiązany jest przedstawić informacje o działaniach w ustalonym układzie tabelarycznym:

- rodzaje działań, np. tablica informacyjna, tablica pamiątkowa, publikacja prasowa, audycja telewizyjna (w tym m.in. spot), audycja radiowa, strona internetowa projektu, konferencja promocyjna, konferencja prasowa, materiały promocyjne (typu broszury, prezentacje multimedialne), imprezy masowe (typu pikniki, targi, koncerty, wystawy)
- budżet, tj. przewidywany koszt działania – całkowity, w tym kwalifikowalny w ujęciu brutto i netto
- termin rozpoczęcia realizacji działania (A) – w układzie kwartał, rok podpisania umowy
- termin planowanego zakończenia realizacji działania (B) – w układzie kwartał, rok płatności

Całkowita kwota zaplanowana na wszystkie działania informacyjne i promocyjne podana w punkcie C, wiersz 7, kolumna C musi obejmować sumę kosztów działań informacyjno-promocyjnych określonej w tabeli w pkt I.2. W innym przypadku koszty działań wskazanych w tabeli pkt I.2 nie będą uznane za kwalifikowalne.

I.3 Wskaźniki produktu głównych działań informacyjno-promocyjnych

NAZWA WSKAŹNIKA	JEDNOSTKA	WARTOŚĆ DOCELOWA	ROK DOCELOWY

Instrukcja:

Instrukcja:

W punkcie I.3 wniosku należy określić wskaźniki produktu głównych działań informacyjno-promocyjnych. Informacje te będą służyć wyłącznie celom monitoringowym. Powyższe wskaźniki nie są zaliczane do wykazu wskaźników dla projektu (punkt G.2).

Należy posługiwać się wskaźnikami określonymi w poniższym katalogu otwartym: liczba plakatów, liczba tablic informacyjnych, liczba tablic pamiątkowych; liczba audycji telewizyjnych lub radiowych; liczba publikacji prasowych; liczba zorganizowanych konferencji promocyjnych; liczba materiałów promocyjnych (typu broszury, prezentacje multimedialne); liczba imprez masowych (typu pikniki, targi, koncerty, wystawy).

Wartość docelowa jest to wartość planowana, jaką powinien osiągnąć wskaźnik w określonym horyzoncie czasowym przy założeniu pozytywnej realizacji projektu. W przypadku realizacji wskaźnika w poszczególnych latach, w tabeli należy wpisać sumę wartości jaka zostanie osiągnięta w roku docelowym.

Jako **rok docelowy** należy wpisać datę końcową realizacji projektu.

J. CZY PROJEKT PODLEGA PROCEDURZE PRAWNEJ W ZWIĄZKU Z BRAKIEM ZGODNOŚCI Z PRAWEM UNIJNYM?

Tak

Nie

Jeżeli tak, należy podać szczegółowe informacje i uzasadnić proponowany wkład z budżetu Unii w tym zakresie:

Max. 1750 znaków

Instrukcja:

W punkcie J należy odpowiedzieć na pytanie, czy projekt podlega procedurze prawnej, o której mowa w przepisach zawartych w artykułach 108, 258 oraz 260 *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (jest przedmiotem postępowania przez Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej).

W przypadku, gdy projekt:

- nie podlega procedurze, o której mowa powyżej, w punkcie I należy zaznaczyć kwadrat NIE;
- podlega procedurze, o której mowa powyżej, w punkcie I należy zaznaczyć kwadrat TAK i podać szczegółowe informacje na ten temat, w tym przedmiot procedury, ewentualne rozstrzygnięcia, etc.

- K. CZY PRZEDSIĘBIORSTWO BYŁO LUB JEST OBJĘTE PROCEDURĄ⁵² ODZYSKIWANIA WKŁADU UNIJNEGO W NASTĘPSTWIE PRZENIESIENIA DZIAŁALNOŚCI PRODUKCYJNEJ POZA OBSZAR OBJĘTY PROGRAMEM? - *NIE DOTYCZY DZIAŁANIA 2.4*
- L. UDZIAŁ INICJATYWY JASPERS W PRZYGOTOWANIU PROJEKTU - *NIE DOTYCZY DZIAŁANIA 2.4*
- M. STATUS PROJEKTU W ODNIESIENIU DO ART. 102 ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013 - *NIE DOTYCZY DZIAŁANIA 2.4*
- N. PODSUMOWANIE ZMIAN WPROWADZONYCH DO FORMULARZA WNIOSKU W PRZYPADKU DUŻEGO PROJEKTU PODLEGAJĄCEGO MODYFIKACJI- *NIE DOTYCZY DZIAŁANIA 2.4*
- O. **POTWIERDZENIE PRZEZ WŁAŚCIWY ORGAN KRAJOWY**

Potwierdzam, że przedstawione w niniejszym formularzu informacje są dokładne i prawidłowe.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za podanie fałszywych danych lub złożenie fałszywych oświadczeń.

Beneficjent

Potwierdzam, że przedstawione w niniejszym formularzu informacje są dokładne i prawidłowe.

IMIĘ I NAZWISKO:

PEŁNIONA FUNKCJA W ORGANIZACJI:

PODPIS:

ORGANIZACJA:

DATA (dd/mm/rrrr):

Instytucja wdrażająca

Potwierdzam, że przedstawione w niniejszym formularzu informacje są dokładne i prawidłowe.

IMIĘ I NAZWISKO:

PEŁNIONA FUNKCJA W ORGANIZACJI:

PODPIS:

ORGANIZACJA:

DATA (dd/mm/rrrr):

Instytucja pośrednicząca

Potwierdzam, że przedstawione w niniejszym formularzu informacje są dokładne i prawidłowe.

IMIĘ I NAZWISKO:

PEŁNIONA FUNKCJA W ORGANIZACJI:

PODPIS:

ORGANIZACJA:

DATA (dd/mm/rrrr):

---

⁵² Na mocy art. 71 ust. 2 Rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 z dn. 17 grudnia 2013 r.

Institucja zarządzająca

Potwierdzam, że przedstawione w niniejszym formularzu informacje są dokładne i prawidłowe.

IMIĘ I NAZWISKO:

PEŁNIONA FUNKCJA W ORGANIZACJI:

PODPIS:

ORGANIZACJA:

DATA (dd/mm/rrrr):

Instrukcja:

Część O należy wypełnić zgodnie z wymienionymi punktami – wniosek powinien być podpisany przez upoważnioną osobę oraz opatrzony pieczęcią wnioskodawcy.

P. ZAŁĄCZNIKI**Instrukcja:**

Należy przedstawić kompletną listę **wszystkich załączników** (lista wymaganych załączników do wniosku o dofinansowanie stanowi załącznik do regulaminu konkursu), które są dołączone do wniosku o dofinansowanie. Dla dokumentacji w wersji elektronicznej można sporządzić osobny plik z wykazem wszystkich załączników, ze wskazaniem nazw poszczególnych plików. W przypadku, gdy załączniki odnoszą się do konkretnej części wniosku o dofinansowanie nazwa pliku w wersji elektronicznej powinna rozpoczynać się od numeru właściwej części wniosku o dofinansowanie.
